

bb 58. a kubai vöröskereszt küldöttségének látogatása az egészségügyi miniszter első helyettesénél

sze-lm sr

1961. szeptember 19.

a kubai vöröskereszt budapesten tartózkodó küldöttsége kedden látogatást tett dr. simonovits istvánnál, az egészségügyi miniszter első helyettesénél. egyidejűleg dr. vilmon gyula miniszterhelyettes fogadta a togói vöröskereszt főtitkárát./mti/

-. -

bb 59. ülést tartott a kisz középiskolai tanácsa

i lv/gg-lm sr

1961. szeptember 19.

a kisz központi bizottságának középiskolai tanácsa kedden ülést tartott, megvitatták a középiskolai kisz-szervezeteknek az ifjuság a szocializmusért mozgalommal kapcsolatos feladatait, valamint a különböző szakkörök problémáit./mti/

-. -

bb 60. elutazott a tandarica bábszínház együttese

k v/gk-lm sr

1961. szeptember 19.

kedden este a nyugati-pályaudvarról elutazott a két hétig hazánkban vendégszerepelt bukaresti tandarica bábszínház társulata. a román művészeket a nyugati pályaudvaron szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója, a bábszínház művészei, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének, továbbá a román nagykövetségnek a képviselői bucsúztatták./mti/

- v é g e -

- 36 -

21.30

22.25

[Handwritten signature]

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon. 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 20.

bb 1. megrendezik az önkiszolgálóboltok pénztárosnőinek országos versenyét - az elődöntő eredménye: százféle árut öt és fél perc alatt számolt el egy vecsési pénztárosnő

i ta/gk-lm vg

1961. szeptember 20.

mint a belkereskedelmi minisztériumban elmondták, rövidesen megrendezik az önkiszolgálóboltok pénztárosnőinek országos versenyét. az önkiszolgáló boltok legjobb pénztárosai versenyének azért, hogy megállapítsák, ki számol a leggyorsabban és a leghatékányabban, az elődöntők eddigi eredményei szerint egy vecsési pénztárosnő, tarr julia kezes és agya „forgott”, a leggyorsabban. öt és fél perc alatt százféle árucikket számolt össze, vette át a pénzt és adott vissza. rajta kívül még sokan megközelítették ezt az eredményt. mint a verseny rendezői elmondták, a legjobbak október végén gyűlnek össze a döntőre. az itt elért eredmények alapján a belkereskedelmi minisztérium megállapítja a feltételeket a kiváló pénztáros cím elnyeréséhez. ezt a címet évenként a legjobb pénztárosnők kapják meg./mti/

-. -

bb 5. eladta a rábi zott gépeket - három és félelvi börtönre ítélték

i bc/tm-lm sr

1961. szeptember 20.

haleczky mihály beruházási csoportvezetőként dolgozott a magyar országos söripari vállalat erőmű építkezésén, ahova nagy mennyiségben szállítottak kazánt, villanymotort, egyéb felszerelési tárgyakat. ezek nem darabszámba, hanem súly szerint érkeztek az építkezés színhelyére, s több helyen tárolták őket. a raktárak kulcsai haleczkynél voltak, ki a nyilvántartást is vezette. haleczky a visszáru gépeket nem a raktárba szállította, hanem eladta. több alkalommal nagy mihály és szörényi lászló segítségével adott el motorokat, az értékesítésnél igénybe vette v. györgyöt is, aki nemrég került csoportjához. a szolgálati viszonyt kihasználva rávette a tapasztalatlan 19 éves fiatalembert, hogy két alkalommal az ő személyi igazolványát, egyszer pedig barátjának náta levő igazolványát használhassa az eladásnál. ezért 600 forintot juttatott beosztottjának. a csoportvezető a bünygyi eljárás során 27.000 forint értékű motort visszavásárolt és beszállította a beruházási raktárba.

a központi kerületi bíróság haleczky mihályt három évi és hat hónapi, nagy mihályt két évi, szörényi lászló két évi és két hónapi börtönre ítélte és egyetemlegesen kötelezte őket az eddig meg nem térült, mintegy 15.000 forintnyi kárösszeg megfizetésére. v. györgyöt egy évi javító-nevelő munkára ítélte a bíróság, 10 százalékos bércsökkentés mellett./mti/

6.-

- 1 -

bb. 2. Jövőre huszonöt komplett konzervgyári berendezést készítünk exportra

1 to szb bs

1961. szeptember 20.

Gépipari üzemünk nagy erőfeszítéseket tesznek a külföldi megrendelések teljesítésére. Emellett már most gondot kell fordítani a jövő évi munka jó előkészítésére is - mondotta az mti munkatársának eredics károly, a kohó- és gépipari minisztérium általános gépipari igazgatóságának vezetője.

Feladatunk nagyságát jól érzékelteti például az az egyetlen tény is, hogy míg az idén 20 komplett konzervgyárat szállítunk külföldre, addig jövőre már huszonötöt kell készítenünk. A gyártás nagyarányú növelésén kívül külön gondot jelent, hogy a külföldi megrendelők még korszerűbb berendezéseket igényelnek. Az eddig gyártottakon kívül jövőre háromféle, teljesen új típusú konzervgyári berendezést készítünk. az új típusok végleges gyártási tervét még nem kaptuk meg, és ez hátráltatja az előkészületeket, például a szükséges anyagok időbeni megrendelését. ennek ellenére máris hozzákezdünk az új berendezések gyártásának előkészítéséhez. e feladat nagyságát mutatja, hogy 18-20 vállalat munkáját kell összehangolnunk. az új konzervgyárakhoz üzemünknek huszonnyolc teljesen új gép és berendezés kísérleti, illetve mintapéldányát kell elkészítenünk. biztosítanunk kell, hogy rövid idő alatt, a kísérleti példányok próbaüzemeltetése során a sorozatgyártás végleges tervei is elkészüljenek.

e munkákban nagy segítséget nyújtott az élelmezésügyi minisztérium husipari igazgatósága. lehetővé tette, hogy a budapesti machavágóhidon egy próbateremben az új husipai gépek mintapéldányait kipróbálhassuk. munkánk fontosságát megértve a konzervipari igazgatóság is hozzájárult, hogy közösen egy konzervgyárban is próbatermet létesítsünk. mindezek nagymértékben megkönnyítik feladatunk teljesítését - mondotta az iparigazgató-

/mti/

6.01

--

- 2 -

bb. 3. már negyvenféle félkészétel között válogathatnak a háziasszonyok - a legnépszerűbb az „előregyártott”, torta, a rablóhus és a rostélyos - a peremkerületi közért-boltokban is bevezetik ezt a szolgáltatást

1 ta/gk szb vg

1961. szeptember 20.

egy évvel ezelőtt jelentek meg először a lenin körüti csemege áruházban az előrecsomagolt félkész ételek. a háziasszonyok eleinte, ragaszkodva a házi készítés hagyományaihoz, idegenkedtek ettől az újdonságtól. attól tartottak, hogy a fagyasztott félkész ételek nem elég ízletések. ma már a csemege vállalat a félkész ételek népszerűségéről számol be. mint elmondták, a belvárosi üzemi vendéglátó vállalatnak ez a kísérlete, ami arra volt hivatva, hogy megkönnyítse a háziasszonyok otthoni munkáját, igen jól bevált. az idén tavasszal például huszonkétszer annyi előrecsomagolt étel fogyott, mint tavaly hasonló időszakban. hamar megbarátkoztak a csemegeboltok vezetői is ezzel az új cíkkel, ami igen gondos és tiszta kezelést, illetve raktározást igényel. a csemege áruház és a felszabadulás téri bolt után a város különböző részein levő csemege üzletek is sorra rendeltek félkész ételeket. a múlt év utolsó negyedében a közért-vállalat is bekapcsolódott a szolgáltatásba. ma már a városban több mint 100 helyen vásárolhatnak a háziasszonyok „expressz kosztot”,.

ahogy népszerűsödtek a készételek, úgy bővítették a választékot is. eleinte mindössze huszféle étel közül válogathatott a közönség, ma már negyvenféle készételek gyártanak. a tapasztalat szerint az utóbbi időben több tésztaféle fogy. természetesen a rablóhus, a székelgyulyás, a tűzdelt hátszín, a sertésborda kolbással, a rostélyos és a pörkölt változatlanul népszerű. a tésztafélék közül a legkeresettebb az „előregyártott”, torta, a tepertős pogácsa, a képviselőfánk és a habroló. mint az illetékesek elmondták, a jövőben a közönség kívánságának megfelelően növelik a félkészétel-termelést. a belvárosi üzemi vendéglátó vállalat külön gépesített konyhákat állít rá a félkész ételek gyártására. rövidesen a peremkerületi közért-boltokban is bevezetik az új szolgáltatást./mti/

6.10

- 3 -

bb 4. fejlesztik a könyvtárhálózatot - változatos műsor a művelődési házakban - az új népművelési évad tervei a fővárosban

i di/hmó szb sr

1961. szeptember 20.

megkezdődött a „csucsforgalom”, a fővárosi művelődési házaiban, klubjaiban, könyvtáraiban. az új népművelési évad érdekes, változatos programot ígér, s egyik legjelentősebb vonása, hogy széleskörű társadalmi összefogással alakították ki. a fővárosi tanács népművelési osztálya, a szakszervezetek budapesti tanácsa, a kisz és a különféle más szervezetek közösen határozták meg a tennivalókat.

az új népművelési évad programja kimondja, hogy a következő hónapokban - ősztől - tavaszig - továbbfejlesztik a fővárosi szabad ervin könyvtár és az üzemi könyvtárak gyűjteményét, gazdagítják a választékot. ezenkívül tervbe vették, hogy a jó könyvek népszerűsítésével, az író-olvasó-találkozók, az irodalmi ankétok számának gyarapításával újabb, állandó könyvtárlátogatókat toboroznak. a fővárosi tanács és a szakszervezetek budapesti tanácsa az új népművelési évadban egyébként minden olyan üzemben megszervezi a könyvtári tanácsokat, amelyeknek munkáslétszáma meghaladja a kétezret. a következő hónapokban pedig a szakszervezetek kulturális alapjának mintegy 25-30 százalékát fordítják a könyvtárak fejlesztésére.

az elmúlt évadhoz hasonlóan a színházak az idén is kiveszik részüket a művelődési otthonok, üzemi klubok programjának gazdagításából. budapest külső kerületeiben mintegy 130 előadással szórakoztatják majd a lakosságot, ezenkívül bemutatnak tíz ifjúsági műsort, valamint 30 alkalommal irodalmi összeállításokkal jelentkeznek. a fővárosban ezenkívül - ugyancsak a peremkerületekben - 12 ifjúsági hangverseny-sorozat kezdődik, s növelik a különféle képzőművészeti és iparművészeti kiállítások számát. /mti/

6.11

.-.

- 4 -

bb 6. ismeretlen elemi részecskék, a „gravitonok”, szerepével magyarázzák legújabbban a gravitációt - sikerült-e antigravitációt előállítani?

i tz/tm-tm vg

1961. szeptember 20.

két anyagtömeg, amely sem elektromos, sem mágneses állapotban nincs, vonzóerőt gyakorol egymásra. ez a gravitáció, amelyet mint jelenséget, mindenki ismer. de hogy mi váltja ki ezt az hatást és hogyan, azt mindeddig nem sikerült pontosan megállapítani, bár megmagyarázására a kutatók egyre újabb és újabb felfedezéseket dolgoznak ki.

az egyik legújabb elmélet-mondotta el a magyar távirati iroda munkatársának tardo béla fizikus - éppenséggel az atomfizika eredményeire támaszkodva keresi a gravitáció magyarázatát. az elmélet szerint ugyanis elképzelhető, hogy a gravitációban éppen úgy valamilyen sugárzó hatás érvényesül, mint az elektromos, vagy a mágneses vonzásnál. az ilyen sugárzások mindig visszaverődnek bizonyos egészen apró, minden egyes sugárzásfajtára külön-külön jellemző energia-részecskék - ugynevezett elemi részecskék - mozgására, mint amilyen az elektron, a foton, stb. és majdnem minden ilyen elemi részecskének van ellentétes töltésű, de más-különből vele teljesen azonos párja, „antirészecskéje”, is. így a neutronnak az antineutron, az elektronnak a pozitron, stb.

ha tehát a gravitáció valamilyen sugárzás hatásával lenne összefüggésben, szintén fel kellene tételezni bizonyos eddig ismeretlen elemi részecske létezését, amely a tömegvonzást előidéző erő hordozója lenne. eddig ugyan még nem sikerült megtalálni, de nevet már kapott: „gravitonnak”, nevezték el. mivel pedig a gravitáció mindenütt kimutatható, ahol anyag van, a gravitonnak mindenütt áthatoló részecskének kellene lennie, olyan óriási energiatartalommal, amelyet a mindennapos életből vett hasonlattal nem is lehetne érzékeltetni.

ha pedig a gravitonnak is meglenne az antirészecskéje, az ugynevezett „antigraviton”, akkor annak ugyanilyen energiával, de taszító hatást kellene gyakorolnia más tömegekre. vagyis, ha sikerülne ilyen teret kialakítani, amelyben nem gravitációt teremtenek a gravitonok, hanem antigravitáció uralkodik az antigravitonok hatására, ott a tárgyak súlytalanokká válnának, sőt egyenesen eltávolodni törekednének egymástól. a mi viszonyaink között elsősorban a földtől, nem esnének tehát, hanem emelkednének. /folyt.köv./

6.20

- 5 -

bb 5. / ismeretlen elemi, ... folyt. / -lm

ez az elképzelés jelenleg még valóban fantasztikus, de len eddlig tapasztalattal ellenkező tudományos játéknak tartják csupán, de a mai kor embere már ennél elképesztőbb gondolatok megvalósítását is megérte. mindenestre egyes repülőgépek már több mint egy évtizede kísérleteznek az antigravitációs tér létrehozásán, ami ha a próbátkozás sikerülne - valóban forradalmasítaná a kozmikus, a légi, sőt a földi közlekedést is. /mti/

6.27

- 6 -

bb 7. új művelődési ház épül a 7. kerületben - jelentősen fejlesztik a 15. kerület üzlethálózatát - téli felkészülés a 9. kerületben

ö ms-vt-lv/gk/s sr 1961. szeptember 20.

a 7. kerületnek eddig nem volt központi művelődési háza. a kerületi tanács elhatározta, hogy a társadalmi szervezetek Lenin körut 32. szám alatti helyiségeit művelődési házzá építi át. a népfront kezdeményezésére a kerületi kisiparosok 160.000 forint értékű társadalmi munkát vállaltak. a belső válaszfalak lebontását, az új falak felhúzását már megkezdték és a tervek szerint az új művelődési házat az év végére át is adhatják rendeltetésének.

a kerületben a szülői munkaközösségek tagjai a 200 renoválásra szoruló tanterem közül százötvenet tataroztak, kifestettek. az utcák és a terek rendezéséből sem marad ki a kerület lakossága. a damjanich utcában jelöltek ki helyet játszótérnek. a környék lakossága hamar munkába fogott, elegyengették a gyermekjátszóter talaját és gyors ütemben folytatják a munkákat. a társadalmi munka nem maradt a kerület határain belül. a 7. kerületiek közül eddig 11 alkalommal 2400-an dolgoztak a látványoson, a várban és a citadellán.

öt és félmillió az üzlethálózat fejlesztésére

a 15. kerületi üzlethálózat tatarozására, korszerűsítésére és továbbfejlesztésére a fővárosi tanács költségvetéséből, a kerületi községfejlesztési alapból és beruházási hitelekkel öt és félmillió forint áll rendelkezésre. csütörtökön nyílik meg a kerület első önkiválasztó cipőboltja rákosparton, a dózsa györgy ut 75. szám alatt. a szócs áron utcában a lakosság kérésére a tanács végrehajtó bizottsága megszüntet egy italboltot. helyette 320.000 forintos beruházással korszerűen berendezett bisztrót nyitnak. az átalakítási munkák október elsején kezdődnek és előreláthatólag még az idén befejeződnek.

több élelmiszert és tüzelőt tárolnak az idei télre

9. kerületi tanács végrehajtó bizottsága tárgyalta a kereskedelem téli felkészülését. a legfontosabb élelmicikkekkel a tavalyinál nagyobb készleteket tárol a kerületi közért - vállalat a negyedik negyedévre. kétszáz mázsával több cukor, száz mázsával több liszt, hatszáz mázsával több hus és hentesáru kerül az élelmiszerüzletekbe. a tavalyi 2500 métermázsa élő- és vágottbaromfi helyett az idén októbertől december végéig 3600 mázsa jut a kerület lakosságának. az alapvető élelmiszerekből a közért az utolsó negyedévben mintegy háromhetes tartalékot biztosít, hogy a lakosság szükségleteit zavartalanul tudják kielégíteni.

/folyt. köv./
8,00

Gos [signature]

- 7 -

bb 5. / ismeretlen elemi....folyt./-lm

ez az elképzelés jelenteg még valóban fantasztikus,
már len eddigi tapasztalattal ellenkező tudományos játéknak
látszik csupán, de a mai kor embere már ennél elképesztőbb
gondolatok megvalósítását is megírta. mindenestre egyes repülő-
gépek már több mint egy évtizede kísérleteznek az anti-gravitációs
tér létrehozásán, ami ha a próbátkozás sikerülne - valóban forra-
dalmisítaná a kozmikus, a légi, sőt a földi közlekedést is./mti/

6.27

- 6 -

bb 7. új művelődési ház épül a 7. kerületben - jelentősen
fejlesztik a 15. kerület üzlethálózatát - téli felkészülés
a 9. kerületben

ö ms-vt-lv/gk/s sr 1961. szeptember 20.

a 7. kerületnek eddig nem volt központi művelődési
háza. a kerületi tanács elhatározta, hogy a társadalmi szervezetek
Lenin körút 32. szám alatti helyiségeit művelődési házzá építi
át. a népfront kezdeményezésére a kerületi kisiparosok 160.000
forint értékű társadalmi munkát vállaltak. a belső válasz-
falak lebontását, az új falak felhuzását már megkezdték és a
tervek szerint az új művelődési házat az év végére át is adhat-
ják rendeltetésének.

a kerületben a szülői munkaközösségek tagjai a 200 re-
noválásra szoruló tanterem közül százötvenet tataroztak, ki-
festettek. az utcák és a terek rendezéséből sem marad ki a kerület
lakossága. a damjanich utcában jelöltek ki helyet játszótérnek.
a környék lakossága hamar munkába fogott, elegyengették a gyermek-
játszótér talaját és gyors ütemben folytatják a munkákat.
a társadalmi munka nem maradt a kerület határain belül. a 7.
kerületiek közül eddig 11 alkalommal 2400-an dolgoztak a látgy-
mányoson, a várban és a citadellán.

öt és félmillió az üzlethálózat
fejlesztésére

a 15. kerületi üzlethálózat tatarozására, korszerűsi-
tésére és továbbfejlesztésére a fővárosi tanács költségve-
téséből, a kerületi községfejlesztési alapból és beruházási
hitelkből öt és félmillió forint áll rendelkezésre. csütörtö-
kön nyílik meg a kerület első önkiválasztó cipőboltja rákospa-
lotán, a dóisa györgy ut 75. szám alatt. a szőcs áron ut-
cában a lakosság kérésére a tanács végrehajtó bizottsága meg-
szüntet egy italboltot. helyette 320.000 forintos beruházás-
sal korszerűen berendezett bisztrót nyitnak. az átalakítási
munkák október elsején kezdődnek és előreláthatólag még
az idén befejeződnek.

több élelmiszert és tüzelőt tárolnak az
idei télre

9. kerületi tanács végrehajtó bizottsága tárgyalta a keres-
kedelem téli felkészülését. a legfontosabb élelmicikkekkel a
tavalyinál nagyobb készleteket tárol a kerületi közért - vállalat
a negyedik negyedévre. kétszáz mázsával több cukor, száz
mázsával több liszt, hatszáz mázsával több hus és hentesáru
kerül az élelmiszerüzletekbe. a tavalyi 2500 métermázsa élő -
és vágotbaromfi helyett az idén októbertől december végéig
3600 mázsa jut a kerület lakosságának. az alapvető élelmiszerekből
a közért az utolsó negyedévben mintegy háromhetes tartalékot
biztosít, hogy a lakossá szükségleteit zavartalanul tudják
kielégíteni.

/folyt.köv./

8,00

9.27

- 7 -

bb 7. /uj művelődési ház.... 1. folyt./ m

a téli ellátásban jelentős szerepet tölt be a tolbuhin körüli vásárcsarnok. a kerületi tanács ellenőriztette a raktárakat és tároló helyiségeket. a forgalom jobb és gyorsabb lebonyolítására hét új elárúsító helyet rendeztek be.

a vendéglátóipar ugyancsak készül a télre. első lépésként leszerelik és gondosan raktározzák a kerthelyiségek berendezését, hogy a téli javítások után tavasszal zökkenő nélkül lehessen megnyitni a népszerű kerthelyiségeket. a vállalat ősszel és a télen kiállításokat és árubemutatókat is tart. többek között hidegkonyhai és cukrászati készítmények bemutatója, vacsoraversenyek, szüreti mulatságok, magyar nóta-estek szerepelnek a tervben.

a téli tüzelőellátást már teljes egészében biztosították. a tüker-nek jelentős készletei vannak. a vásárlás viszont eddig a tavalyi alatt maradt, aminek oka, hogy az enyhe tél miatt a háztartásokban tüzelőkészletek maradtak. jól működik a tüker-kirendeltségi iroda. tíz új aprító gépet helyeztek üzembe, hogy az aprítottfa-rendeléseket azonnal ki tudják elégíteni.

a végrehajtó bizottság utasította a kereskedelmi osztályt, hogy kísérje figyelemmel az üzletek, különösen az élelmiszerboltok raktárkészletét. rendszeresen ellenőrzik majd a téli tároló helyeket is, hogy a fagyároknak elejét vegyék.
/mti/

bb 8. évente 12 kötet lát napvilágot a milliók könyve és a modern könyvtár-sorozatban - 1964-ben ér véget a 22 kötetes gorkij-sorozat - még az idén megkezdik roland roland műveinek kiadását - a külföldi szépirodalom ötéves kiadói programjából

v/hné/m/sr

1961. szeptember 20.

a magyar könyvkiadás ötéves tervében a közismert és népszerű világirodalmi - sorozatok további tervei szerepelnek.

az 1954-ben indult világirodalom klasszikusai sorozat kiadása 1968-ban fejeződik be. a sorozatban összesen 165 mű lát napvilágot körülbelül 180 kötetben. az ötéves terv időszakában 63 könyv kiadását tervezik 68 kötetben.

/folyt.köv./

8.23

9.01

- 8 -

bb /évente 12 kötet... 1. folyt./ m

az orosz remekírók-sorozat, amely az európa könyvkiadó legrégebbi sorozata - befejezéséhez közeledik. az utolsó kötet 1962-ben jelenik meg. megjelennek még a sorozatban dosztojevszkij: a fölkegyelmű és a karamazov testvérek című regényei, nyekraszov: versei, osztrovszkij színművei és puskin összes művei. a kiadó folytatja a világirodalmi kiskönyvtár közreműködését is. a sorozatban változatlanul a világirodalom kiterjedelmű remekművei látnak napvilágot.

a milliók könyve-sorozatban évente 12 kötet jelenik meg. a sorozat tervét - az előfizetők már ismerik - a kiadó néhány könyvvel - az olvasók kívánságára - kiegészíti.

a modern könyvtárban a világirodalom legfrissebb terméséből válogatják a legértékesebb, haladó szellemű, kiterjedelmű írásokat. a sorozatban a külföldön népszerű, de nálunk kevésbé ismert írók műveit szeretné megismertetni a kiadó a magyar olvasókkal.

népszerű az európa kiadó „dobozos” sorozata: a versantológia. az ötéves terv alatt - többek között - a modern amerikai, angol, német, olasz, román, szovjet nemzetiségű, a klasszikus francia, orosz, perzsa költészetből adnak ki válogatást.

a magvető könyvkiadónál megjelenő világgönyvtár-sorozatban - amelyben a világirodalom legkitűnőbb, 1920 után megjelent művei látnak napvilágot - szimonov, konwiczy, graham greene, fallada, vercors, calinescu, kettlinszkaja, hemingway, gascar, russet, queneau, fitzgerald, malaparte, pierre gamarra, roland gary egyes művei szerepelnek az ötéves terv végéig napvilágot látó kötetek között.

a magyar helikon kiadó díszes kiállítású új elzevir-könyvtárában a kisalaku bibliofil kötetekben többek között platon, voltaire, lev tolsztoj, kazakievics, goethe, werfel, mark twain, london, la bruyére, balzac műveit adják közre.

az egyes írók sorozatai közül 1963-ban befejezik a huszötetes balzac-sorozat kiadását. az ötéves terv utolsó évében jelenik meg a dickens-sorozat utolsó - 13. kötet. a gorkij-sorozat kiadása 1964-ben ér majd véget. viktor hugo válogatott művei között a jövő év végéig még öt kötet - a tenger munkásai, 1793, egy halálraítélt naplója, drámák, versek - jelenik meg.

/folyt.köv./

9.00

9.01

- 9 -

bb 8. /évente 12 kötet... 2. folyt./ m

thomas mann műveinek 1954-ben indult kiadása is befejezéshez közeledik. az utolsó kötetek: a törvény, a királyi fenség, a kiválasztott, a doktor faustus című regény, egy kötet esszé és tanulmány. lev tolsztoj műveinek utolsó - 12. kötet - 1963-ban lát napvilágot.

az ötéves tervben több új sorozat is indul. a jövő esztendőben kezdik meg capek műveinek kiadását és a sorozatot 1968-ig fejezik be. az ötéves terv alatt az írónak hat kötetet jelenik meg: köztük a meteor, boldog élet, első csapat és a bordubal. romain rolland műveinek kiadása még ebben az esztendőben megindul és a terv utolsó évében lát napvilágot a sorozatot váró hatodik kötet.

solohov műveit egységes kötésben 1963-ban adják ki hét kötetben. alekszej tolsztoj öt műve 13 kötetben 1961 és 1965 között kerül az olvasókhoz. a magyar helikon a jövő évtől megjelenteti balzac emberi komédia-ciklusának valamennyi művét, 10 kötetben, bibliapapíron. a teljes ciklus kiadását - a tervek szerint - 1963 közepén fejezik be.
/mti/

bb 10. borz- és róka vadászat, őrző-védő kutyák bemutatója - szeptember 24-én rendezik meg az országos kutyakiállítás és szépségversenyt

i cs/sze/m/ká

1961. szeptember 20.

a debrecenben, szegeden és pécsen tartott tájkiállítások után, szeptember 24-én budapesten, a mezőgazdasági kiállítás területén rendezik meg az idei országos kutyakiállítás és szépségversenyt. mint pályaladár, az ebtenyésztők országos egyesületének főtitkára tájékoztatójában közölte, az idén minden eddigine nagyobbarányú részvételre számítanak. minden fajtatípusú kutya elbírálásra kerül a versenyen, s a legkiválóbbakat díjazták. a bírálaton kívül látványos eseménye lesz a kiállításnak a műkotorék verseny: mesterségesen készített labirintusokból kaparják elő a rókát, illetve borzot a vadász kutyák. nagy érdeklődésre tarthat számot az őrző-védő kutyák ügyességi és fegyelmezettségi bemutatója is. a nagyszabású országos kutyakiállításra és szépségversenyre számos neves külföldi szakember, bírálóbizottsági tag jelentette be érkezését.
/mti/

9.06

9.36 *Zsolt*

-...-
- 10 -

bb 9. „bakteriofág-grafikon”, készült a dunáról. komárom és vác között a legtisztább, paksnál a legszennyezettebb a duna

i le/m/ká

1961. szeptember 20.

a tudományos akadémia dunakutató állomásán megkezdtek az 1960-61 évi duna-vizsgálatok adatainak feldolgozását. ásványrárótól mohácsig, a folyam 325 kilométeres szakaszán 12 helyen, 12 hónap egy-egy napján 3-3 mintát vettek, s ezeket kémiai, biológiai és bakteorológiai szempontból elemezték. ez a munka részét képezi az átfogó duna-kutatási programnak, amelynek eredményeképpen elkészül a magyarországi duna biológiai monográfiája.

a vizsgálatok - nagy tudományos jelentőségük mellett -, közvetlen gyakorlati hasznát is jelentenek az egészségügy, a telepítésügy, az üdülés és a sport-élet számára. a bakteorológiai elemzések ugyanis pontos képet adnak arról, hol milyen mértékű és jellegű a duna szennyezettsége, tehát hol a legcélszerűbb a vízkivétel, hol lehet üdülőt, sporttelepet, uszodát építeni, illetve milyen városokban kell korszerűsíteni a dunába ömlő szennyvíz tisztítását.

a máv egészségügyi kutató laboratóriumában - itt végzik az egységes program bakteorológiai vizsgálatait - elkészült a duna első „bakteriofág-grafikonja”. a bakteriofágok a baktériumok parazitái, csak ott fordulnak elő, ahol a nekik megfelelő baktérium is létezik. mivel ezeket - bár a baktériumoknál ezer-szer kisebbek, mindössze 20-80 milimikron méretűek - sokkal könnyebb kimutatni, ezért a bakteriofágok mennyiségével mérik a duna bakteorológiai szennyezettségét is. a grafikon érdekes képet, igen hullámzó görbét ad. a legfelsőbb magyarországi pontnál, ásványrárónál a duna erősen szennyezett, mégpedig a balparton, ami nagyváros - pozsony - közellétére utal. komárom és vác között a víz feltűnően tisztul, hiszen itt csak kisebb települések vannak, s ezekben is jó szennyvíz-derítés. a fővárosnál a víz ismét majdnem annyi bakteriofágot tartalmaz, mint ásványrárónál, de csak a jobb part közelében. lefelé aztán ismét nő a szennyezettség mértéke, főként sztalinvárosnál, a legnagyobb mértékben pedig paksnál.

a duna kémiai és biológiai vizsgálatait valamennyi duna-menti államban összehangolt irányelvek alapján folytatják, a bakteriofágok kimutatásával azonban eddig csak hazánkban foglalkoztak. a szeptember elején budapesten megrendezett nemzetközi duna-kutatási konferencián a magyar szakemberek javasolták a bakteriofág-vizsgálatok kiterjesztését. ennek eredményeképpen az illetékes magyar, csehszlovák és osztrák intézmények rövidesen kidolgozzák a duna bakteorológiai vizsgálatának egységes metodikáját.
/mti/

9.13

9.44 *Zsolt*

-...-
- 11 -

bb 11. befejezés előtt áll az egymillió tonna teljesítményű kőolajfeldolgozó építése szőnyben- a tervezett időben, októberben, megkezdik a berendezések kipróbálását

vid/te/m/ki

1961. szeptember 20.

a szőnyi kőolajipari vállalatnál a múlt év októberében kezdtek meg az egymillió tonna teljesítményű- kőolajfeldolgozó építését. az építők és a beruházók akkor elhatározták, hogy igen rövid idő alatt, 1961 októberére elkészítik az új üzemet.

a munkát jelentősen gyorsították és olcsóbbá tették azzal, hogy szinte az egész üzemet a szabadban helyezték el. a hazai kőolajfeldolgozók létesítésénél a beruházási összegből eddig mintegy 15 százalékot fordítottak építkezésekre, itt pedig mindössze 4.5 százalékot költöttek erre a célra. az acéltornyokon és a csőkemencén kívül a harminchét szivattyút és a nagyszámu hőkicszerelőt is szabadban helyezték el. előregyártott gyűrűkből a helyszínen építették fel a 36 méter magy magas, 150 tonna súlyu feldolgozótoronyt is, amely a legnagyobb hazai desztillációs torony. bár az építkezés kezdettől jó ütemben haladt, nehezítette a munkát, hogy számos berendezést csak késve kaptak. így például az utolsó öt nyugat-német szivattyu március vége helyett szeptember elején érkezett meg. a különböző vállalatok azonban pontosan összehangolt tervek alapján dolgoztak és sikerült a berendezések késése miatti idő-vesztéseket pótolni. már az utolsó simitásokat végzik a hatalmas kőolajfeldolgozón. a budapesti kőolajipari gépgyár szerelői az utolsó szivattyukat helyezik el. a központi irányítóteremben, az olajfeldolgozó „szívében”, a francia szakemberek irányításával az utolsó műszereket, automatákat szerelik. a kelet-német szerelők irányításával befejezés előtt áll az új kazánház építése is. így a tervezett időben, októberben, megkezdik a berendezések kipróbálását az évi egymillió tonna teljesítményű új üzemenben.

a feldolgozó leendő vezetői és munkásai is munkahelyükön vannak már. ők egyébként hosszabb ideig részt vettek az építkezésben és figyelemmel kísérték a különleges műszerek, berendezések felszerelését.

/mti/

9.20

9.13.11
Leli

- 12 -

bb 12. a harmadik balettiskolát nyitják meg tatabányán

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 20.

komárom megyében évről-évre növekszik a balettet tanuló 4-15 éves gyermekek száma és már a megye négy városában van balett-oktatás. tatabányán olyan nagy az érdeklődés, hogy az óvárosi balettiskolán kívül tavaly újabbat nyitottak újvárosban, rövidesen pedig a harmadikban is megkezdik a tanítást. itt majd a kertvárosi bányászcsaládok gyermekeivel foglalkoznak. a megyében összesen 250 növendéket tanítanak az állami balettintézet tanterve alapján a szakképzett tanárok./mti/

bb 14. az enyingi vörös hajnal tsz segítsége a községi óvodának

1 vid fm/vm fm

1961. szeptember 20.

a fejér megyei enying községben egy régi épületben óvodát rendeztek be. az épület átalakítását a szülők mintegy 50.000 forint értékű társadalmi munkával segítették. az óvodában öt óvónő 127 gyermekkel foglalkozik. az enyingi vörös hajnal termelőszövetkezet vállalta két óvodai alkalmazott fizetésének folyósítását./mti/

bb 17. autóbusszalatrészek műanyagból

vid te vm ki

1961. szeptember 20.

az ikarus gyár megrendelésére a veszprém megyei cholorchemia vegyiművekben próbaképpen poliészterből készítettek el a legújabb típusu autóbussz néhány tartozékát. a gépkocsi orr részének fedésére két és fél négyzetméter hajlitott lemezt állítottak elő, amely néhány mozdulattal felszerelhető a szélvédő üveg alá. ezen helyezik el a lámpákat és a hagyományos díszítéseket is, - ugyancsak műanyagból. az autóbussz hátsó tetőszerkezetének fedésére 2.3 négyzetméter héjazatot préseltek. a gyár kívánságára pasztellszinben készített, egy darabból álló tetőlemez a farmotor fölé kerül, s a hátsó ablakokig húzódik le. a mintadarabokat a nemsokára elkészülő mintapéldányba szerelik be. elsősorban az orrész ellenállóképességének vizsgálatára néhány „mű-összeütközést”, rendeznek majd. teherautóra már szereltek fel műanyagból készített vezetőfülke tetőt. a soffőröknek jó a véleménye az új fajta anyagról, mert a kocsi vaslemez részein már több helyen elvált a festékréteg, a műanyagtető azonban állja a az időjárás viszontagságait.

a kísérletek azért is jelentősek, mert a vaslemeznél ötször könnyebb poliészter lemezzel borított gépjárművek súlyát később jelentősen csökkenthetik./mti/

9.25

9.13.11
Leli

- 13 -

b 13. fejér megyei termelőség-tervezetek mint „mecenások”,

id/fm/tr/m/fm

1961. szeptember 20.

a székesfehérvári istván király múzeumban a munka dicséretével nemrég megrendezett kiállítást fejér megye számos termelőség-tervezeti elnöke is megtekintette és azt a kívánságát fejezte ki, bár csak minél több képen örökítenék meg a festőművészek a szocialista mezőgazdaság dolgozóinak életét, munkáját, sárbogárdi járás néhány termelőség-tervezetének vezetői is kérik, hogy a megye festőművészei keressék fel sárretnék - csók István szülőföldjének - tervezeti gazdaságait. több székesfehérvári festőművész máris meglátogatta azokat a termelőség-tervezeteket, amelyek tanyaközpontjukat, művelődési otthonukat a tervezeti életet bemutató, művészi alkotásokkal szeretnék díszíteni. cece, sáregres, pusztareg, mezőszilas termelőség-tervezetei az első „mecenások”, a megyében: a képzőművészek díjazásdíját a kulturális alapról fedezik. a székesfehérvári festőművészek - áronagy Lajos munkácsy-díjas, pallay József, m. István, Kiss István, Monos József, - örömmel vállalták a megvalósítást. /mti/

-...-

b 23. szocialista szerződést kötött egyik sárvári vasutasbrigád helybeli cukorgyárral a szállítás gyors lebonyolítására

id/te/m/ki

1961. szeptember 20.

a máv szombathelyi igazgatóságának területén megkezdődött a répaszállítás a sárvári cukorgyárba. naponta átlag 120 vagon „nyersanyagot”, szállítanak a vasutasok a gyárba vas, zala, vesz és szabolcs megyéből, továbbá somogy és győr-sopron megye egy részéből.

a vasutasok jól felkészültek a gyors szállításra. több állomáson - vépen, révfülöpön, ajkán - kikövezték a rakterületet, hogy a répa rakodása minél gyorsabban lebonyolódjék. a sárvári vasutállomás egyik brigádja szocialista szerződést kötött a cukorgyárral. a brigád vállalta, hogy az állomásra érkező kocsikat azonnal továbbítja a gyárba, a gyáriak pedig kötelezték magukat, hogy 4 óra alatt kiürítik a vagonokat. a cukorgyár, a vasut és a termelő gazdaságok között megindul az ugynevezett rakva rakott mozgalom, vagyis a gyárból répaszeletet szállító vagonokat a termelőség-tervezetek, államigazdaságok nyomban kiürítik és répával megrakják. ezeket a kocsikat a vasutasok késedelem nélkül továbbítják, s így mindhárom érdekelt fél - a termelő, a szállító és a feldolgozó - jól jár. /mti/

9.30

- 14 -

b 20. hidraulikus bányabiztosító szerkezet gyártását kezdik meg a kiskunfélegyházi bányászati berendezések gyárában

id/te/vm/ki

1961. szeptember 20.

a tatabányai szénbányászati tröszt egyik újító mérnökcsoporthoz hosszú, gondos munkával új bányabiztosítási szerkezetet kidolgoztak. a frontfejtések drága fabiztosítása, valamint a költséges és nehezen beszerezhető mechanikus acéltám biztosítás helyett, vízzel működő, ugynevezett hidraulikus acéltámot készítettek. a vascsövekből álló támszerkezet ötszáz atmoszféra nyomású víz biztosítja a tám teherhordó képességét és támasztja alá a főtét. a víznyomással működő szerkezet jól elbírja a ránehezedő terhelést. amikor a szén már lefejtették és nincs szükség tovább a főtét alátámasztására, ugynevezett „rablószelep”, kinyitásával a másodperc töredéke alatt csökkentik a víz nyomását, mire a szerkezet összecsiszódik. ezután a kocsis módon „kirabolják”, és új beépítési helyre viszik. amíg az új beépítési helyre kerül, a vizet a tám alsó részében tárolják. nagy előnye az új bányatámszerkezetnek, hogy sokszor felhasználható, könnyű, biztonságos és lényegesen olcsóbb lesz az import acéltámoknál. a tatabányai tizenötös aknában hosszú ideig kísérleteztek vele. a bányászok javaslatait is figyelembe véve, az újító mérnökcsoporthoz gyártásukat rövidesen megkezdik ezer példány gyártását. az első példányokat a tatabányai és az oroszvári bányákban állítják majd munkába, hogy szélesebbkörű alkalmazásuk tapasztalatait hasznosítva kezdjék majd meg a szerkezet sorozatgyártását. /mti/

- . . -

b 15. népművészeti oktatófilm

id/fm/ke/vm/fm

1961. szeptember 20.

plattny György festőművész, népművészeti kutató, a pécsi pedagógiai főiskola tanszékvezető tanárának szövegkönyve alapján az iskolai filmtézet népművészeti oktatófilm forgatását kezdte meg. a háromrészes film bemutatja többek között a mézesbábosok, a himenstojás-készítők, a cserepesek, a faragók mesterségét, a népi építkezést, a fonást, a szövést, különféle himzéseket, csipkéket és népviseleteket. /mti/

9.30

- 15 -

bb 21. épül a keleti mikrohullámu közvetítőlánc egyik fontos berendezése: az emódi televízió erősítő állomás

vid te vm ki

1961. szeptember 20.

a szovjet, román és magyar televízió együttműködés megteremtésére, a műsorok kölcsönös cseréjére és a tökéletesebb vétel érdekében budapestről -gödöllőt, kékestetőt, emődöt, tokajt, valamint miskolcot érintve - épül ki a keleti mikrohullámu közvetítőlánc, a keleti lánc egyik fontos állomása a bükk déli nyulványain, emődön épül fel.

az ötemeletes emódi televízió erősítő állomás háromcsatornás üzem lesz. különleges berendezéssel nemcsak a jobb televízió vételt teremti meg, hanem azokat a nemzetközi távbeszélőforgalom gyorsabb lebonyolítására is felhasználják. az ötemelet magas torony építését az elmúlt esztendőben kezdték meg és a félig kész épületben már ez év tavaszán egy csatornával megkezdték a budapesti adás erősítését. a toronyépületben jelenleg a belső munkákon dolgoznak és rövidesen hozzáfognak a tető szigeteléséhez, valamint a külső homlokzat kialakításához. az épületet budakalászi fehér kővel burkolják be. a torony építését ez év végére fejezik be és a még szükséges berendezések szerelését előreláthatólag márciusban kezdik meg.

az emódi televízió erősítő állomást a tervek szerint 1962 végén adják át rendeltetésének./mti/

- . -

bb 13. 18 személygépkocsi a mezőhéki táncsics tsz tagjainak tulajdonában

vid ká/j vm li

1961. szeptember 20.

az országoshirű mezőhéki táncsics termelőszövetkezet tagjai közül mind többen rendelkeznek személyautóval. az idén 6 szövetkezeti gazda vásárolt gépkocsit, és velük együtt az autótulajdonosok száma 18-ra emelkedett. további tíz szövetkezeti gazda autóvásárlási kérelmének engedélyezését várja./mti/

9.48

- 16 -

bb 16. tavaly még a leggyengébb közös gazdaságok közé tartozott, az idén a kedvezőtlen időjárás ellenére terven felüli bevételt ér el a bátai november 7. tsz

vid/ká/j/m/li

1961. szeptember 20.

a tolna megyei közös gazdaságok közül tavaly a bátai november 7. tsz zárta leggyengébben az évet, a 6000 holdas gazdaságnak jelentős mérleghiánya volt. a zárószámadás után maguk a tagok is rájöttek a kudarc okára: alig dolgoztak a földeken, herdálták a közös vagyont. az idei évet már méképpen kezdték. újjáalakították a vezetőséget, s pontos terveket készítettek. nagy segítséget adott a gazdaságnak a megyei pártbizottság is. amely egyik ülését a szövetkezetben tartotta, s ez alkalommal számos javaslatot tett a munka megjavítására.

most már más képet mutat a bátai határ, mint tavaly. a 785 szövetkezeti gazda közül 600 rendszeresen dolgozik, s ennek tudható be, hogy elsők között végeztek a gabona-betakarítással. a közös vagyona is jobban vigyáztak, mint a múlt évben. tavaly, noha jobb volt a termés, csak 40 vagon szalmaszalmas takarmány került a közösbe, az idén pedig 120 vagonnal gyűlt össze. a munkaütem az őszi időkben sem csökken. tolna megye szövetkezetei közül elsőnek végeztek a nyári mélyszántással, kazlakban van a szalma, a széna, s a tervnek megfelelően halad a silózás, a talajmunka és a vetés. a szorgalmas munka eredménye a jövedelmezőségi adatokból mérhető le a legjobban. a szövetkezet 600.000 forintot már törlesztett tavalyi mérleghiányából. ugyanakkor bevétele 200.000 forinttal haladja meg a tervezettet. az idén a bátai szövetkezeti gazdák nyugodtan nézhetnek a zárószámadás elé, mert a tervezett munkaegységet a kedvezőtlen időjárás ellenére kézhez fogják kapni./mti/

- . -

9.57

10300/10

- 17 -

bb 19. lengyel nyelvtanfolyam indul

i fe/tm vm sr

1961. szeptember 20.

a lengyel olvasóterem nyelvtanfolyamot indít kezdők és haladók részére. jelentkezés szeptember 20-tól 11-13 óra között a lengyel olvasóteremben /ötödik kerület, váci utca 24./ a tanfolyam október 3-án kezdődik és díjtalan./mti/

bb 22. ezernél több tanuló a diósgyőri kohóipari technikumban

vid te vm ki

1961. szeptember 20.

a diósgyőri gábor áron kohóipari technikumba az előző évekhez képest sokkal többen iratkoztak be. a nappali és esti, valamint a levelező tagozat első évfolyamára mintegy háromszázan jelentkeztek. így velük együtt ezernél is több lesz az idén az iskola tanulóinak száma.

az idén első ízben új tanítási formát vezetnek be: megkezdik az iskolában a szaktechnikus képzést. ezen a technikumot végzettek tanulnak majd három éven át, két tagozaton, ahol metallurgusi, illetve technológusi képesítést szerezhetnek. ennek a tanítási formának az elősegítésére három új tantervvel erősítik a nevelői kart, de részt vesznek az oktatásban a lenin kohászati művek, illetve a diósgyőri gépgyárak tapasztalt mérnökei is. az első kohász szaktechnikus képzés az idén körülbelül száz hallgatóval indul meg. nagyobb részük a diósgyőri kohászat dolgozóiból kerül ki./mti/

bb 26. félezer pankotai tenyészjuhok szállítottak az egyesült arab köztársaságba

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 20.

az országoshírű pankotai állami gazdaság tenyészjuhai több hazai és nemzetközi kiállításon nyertek aranyérmet, illetve első díjat. az itt tenyésztett bárányokat és kosokat szívesen vásárolják nemcsak a szomszédos, hanem a távolabbi országokban is. a korábbi években csak jugoszláviába és görögországba szállítottak pankotai juhokat, az idén viszont már az egyesült arab köztársaságba is eljutnak a kiváló tenyészállatok. az arab szakemberek - bár jártak az ország más részein is - ebben a gazdaságban kötötték le a teljes megrendelést.

/folyt.köv./

10.03

10.03
Zur

- 18 -

/bb 26. félezer.....1.folyt./vm

a napokban a tenyészállatforgalmi vállalat útján 20 másfél éves kosok és 490 növendékbarányt szállítottak az egyesült arab köztársaságba. ilyen nagyarányú külföldi megrendelést az állami gazdaság fennállása óta még nem bonyolított le./mti/

bb 28. uttörővasut épül a mecsekben

vid sze vm fm

1961. szeptember 20.

pecsett a dömörkapui menedékház, valamint a növény-és állatkert közötti erdőrészben megkezdődtek az uttörővasut építésének előkészületei. irtják a vasut vonalába eső fákat, hordják a kavicsot a talajrendezéshez, alapozáshoz. a terveket a pécsi tervező vállalat dolgozói készítik el társadalmi munkában. a komlói kiszervezet egy mozdonyt ajándékozott az uttörővasut részére, a kisdiaékok pedig szorgalmasan gyűjtik a vasat, eddig 11 vagonnal szedtek össze erre a célra. a mecsek tövében, a festői környezetű tette-fensik is az ifjúság birodalma lesz. ide uttörő sportkombinátót építenek, ugyan-csak társadalmi segítséggel, úgy tervezik, hogy az uttörővasutat tavaszra, a stadiont pedig a jövő év végéig építik fel./mti/

bb 29. összegyűjtik második rákóczi ferenc szolnok megyére vonatkozó leveleit

vid fm/tr vm fm

1961. szeptember 20.

1703 és 1711 között a második rákóczi ferenc vezette szabad hágharc időszakában a fejedelem sok levelet írt a régi jászkerületek kapitányához, valamint jászberény városhoz. a levelekben főként védelmet biztosít a kerületek lakosságának és élelmet kér a hadsereg részére. a levelek egyik legértékesebb nyomtatott példánya az 1703 szeptember 29-én kelt irat. ez az okmány jászberény város lakosságának szavatolja a teljes személyi és vagyoni szabadságát. a levelek mind egyikét második rákóczi ferenc írta alá és pecsétjével látta el. a fellelhető, mintegy harminc oklevelet a szolnoki levéltár dolgozó fodor zoltán segédlevéltáros vezetésével összegyűjtötték s a gyűjteményt közzéteszik. a rákóczi-féle oklevelek gyűjteménye a szatmári béke megkötésének 250. évfordulójára készül el./mti/

10.05

10.05
Zur

- 19 -

bb 24. az eddiginél szigorúbban ellenőrzik az építkezések határidejének megtartását - a fővárosi tanács elnökének intézkedése

1 zs/zs/m/sr

1961. szeptember 20.

fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke intézkedést adott ki a budapesti építkezések rendjének fokozott biztosításáról: az intézkedés egyebek között kimondja, hogy az építésügyi hatóságoknak gondoskodniuk kell az építkezések előírt kezdési és befejezési határidejének pontos betartásáról, s arról, hogy az építetők indokolatlanul ne vegyenek igénybe közterületeket az építési hatóságoknak ezért az engedélyek kiadásakor meg kell határozni ok: az érdekelteknek mikorra kell befejezniük a munkálatokat, az engedélyben előírják azt is, hogy az építetők a kezdési és befejezési határidőket jelentse be a tanácsnak: a több évig tartó építkezéseknél pedig az egyes munkaszakaszok megkezdését, illetve a részhatáridőket kell bejelenteni, a meghatározott időpontok betartását az építési hatóságok kötelesek rendszeresen ellenőrizni.

a végrehajtó bizottság elnökének utasítása ezután kimondja: az építésügyi hatóság területi igénytel járó építkezés esetén területfelhasználási hozzájárulást csak akkor adhat, ha az építetők közli az építkezés befejezésének előrelátható időpontját - s ezzel is csökkenthetők az esetleges közlekedési korlátozások, megakadályozható a közterületek szükségtelen igénybevétele.

az építkezések rendjének biztosításáról kiadott intézkedés végül hangsúlyozza, hogy az építésügyi hatóságoknak képviseltetniük kell magukat a műszaki átadásoknál, s ha jogos kifogások merülnek fel, megtagadhatják a használatbavételi hozzájárulás kiadását.
/mti/

bb 27. fodrász a tanyavilágban

vid/sze/m/fm

1961. szeptember 20.

a városföldi állami gazdaság központi majorjában hetenként egy napon fodrászszolgálatot szerveztek a dolgozó nőknek, akiknek eddig mintegy 15-20 kilométert kellett utazniuk, ha fodrászhoz akartak menni, a városból kijáró fodrász legtöbbször a késő esti órákig dolgozik, s ilyenkor a gazdaság saját gépkocsiján szállítatja haza.
/mti/

- 20 -

10.10
10.10
Zseli

bb 25. modellszámítás öt termelőszövetkezet kooperációjára és szakosítására. - a távlati tervek figyelembevételével építkeznek a keszthely-környéki termelőszövetkezetek

1 ie/m/ká

1961. szeptember 20.

a dunántul délnyugati részén 2,200.000 holdon folytatnak táj- kutatást a keszthelyi mezőgazdasági akadémia munkatársai. a községek természeti és közgazdasági viszonyainak elemzése alapján megállapítják, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése hol milyen irányban a leghelyesebb. ez a felmérés szolgál alapul ahhoz is, hogy később az egyes körzetek szövetkezetei szorosan együttműködve a mostani sokágu, decentralizált gazdálkodás helyett elősorban a vidék adottságainak legjobban megfelelő üzemágakkal foglalkozzanak.

a keszthelyi akadémián most tanulságos modellszámítást dolgoztak ki a szövetkezetek kooperációjára és szakosítására. a „modell”, a kisbalaton és a zala folyó között elterülő öt község: sármellék, zalavár, szentgyörgyvár, alsópáhok és felsópáhok. a szövetkezetek elgondolásai alapján az akadémián elkészítették mindegyik gazdaság öt éves fejlesztési tervét, s azután összeállítottak egy olyan tervet is, amely szerint az öt szövetkezet együttműködne, és a vidéken eddig is jellegzetes szarvasmarhatenyésztésre valamint zöldség- szőlő- és gyümölcsstermesztésre specializálna. a kooperáció kedvezőbb gazdálkodási lehetőséget biztosítana a szövetkezeteknek: arányosabban oszlana meg az egy tagra jutó terület. az öt község területén jól kiegészítenék egymást a most egyenlőtlenül megosztó szélsőséges talajok, így a tömeg takarmányokat valamennyi szövetkezet az arra igen alkalmas lecsapolt lárterületen, a szőlőt és gyümölcsöt pedig az ásványi talajokon termeszthetnék.

a szakosítás alapján együttműködő szövetkezetekben kedvezőbben alakulnának a fő üzemágak méretei is. a mostani 23-ról 11-re csökkenne a termesztett növényfélék száma, a zöldségtermesztés területe viszont 138-ról 200, a gyümölcse és a csemegegyümölcs pedig 176-ról 585 holdra növekedne. az együttműködés esetén négy majorban 330-al több tehenet tudnak elhelyezni, mint külön-külön gazdálkodva hat helyen és a háztáji gazdaságokban összesen. a termelés és az állattenyésztés koncentrált elhelyezésének egyik előnye, hogy a szállítás 30 százalékkal csökkenne.

/folyt.köv./
10.28

- 21 -

10.10
Zseli

25. /modellszámítás öt... 1. folyt./ m

a keszthelyi mezőgazdasági akadémián kiszámították, hogy a szakosítás esetén az öt termelőszövetkezet a növénytermesztéssel 34, az állattenyésztéssel pedig 72 százalékkal nagyobb termelési értéket állítana elő, mint a sokirányú gazdálkodás mellett. ez elsősorban a szakosítás eredménye, bár az állatállomány koncentrált elhelyezése valaminek nagyobb beruházást is igényel. ez viszont három év alatt megtérülne a jövedelem-többletből, mert a pénzügyi terv szerint a specializált gazdaságok várható jövedelme 70 százalékkal emelkedne.

az öt keszthely-környéki termelőszövetkezet részére készített terv egyelőre csak modellszámítás, gyakorlati megvalósításának még nincsenek meg az előfeltételei. mégis van gyakorlati jelentősége, mert a sorra kerülő beruházásoknál és telepítéseknél az érintett szövetkezetek már figyelembe veszik, s ezzel megalapozzák a nagykiterjedésű, szakosított, üzemszerűen termelő nagygazdaságot. sármelléken száz férőhelyes borjunevelő, zalaváron ugyanakkora növendékistálló épül most, - mindkettő azon a helyen, ahol a távlati tervek szerint a szakosított nagyüzemek szarvasmarha-farmjait alakítják majd ki. /mti/

...

bb 30. szakosodnak a győr megyei termelőszövetkezetek - a megyei tanács szakemberei által kidolgozott irányelvek alapján felszámolják az elapozottságot

vid/ká/j/m

1961. szeptember 20.

győr megye termelőszövetkezetében mindezekig elaprózott volt a növénytermesztés, s ugyanakkor az állattenyésztésnek is csaknem minden ágával foglalkoztak a közös gazdaságok. ez a megosztottság gátolta a korszerű termelési módszerek gazdaságos bevezetését, a termelékenyebb nagyüzemi munkaszervezés kialakítását. a szövetkezetek most a megyei tanács szakemberei által kidolgozott növénytermelési és állattenyésztési irányelvek alapján fokozottan rátérnek a szakosodás útjára.

/folyt.köv./

11.10
11.20 ✓

- 22 -

201

bb 30. /szakosodnak a győr.... 1. folyt./ m

a terv megvalósításához már az idén hozzálátnak, s elsősorban a burgonya, a cukorrépa, az olajosnövények, a kertészeti növények és a vetőmagvak termesztését rendezik. az őszi vetésű, szerződéses növényeket már úgy vetik, hogy azok vetésterülete megyei, illetve járási szinten ne csökkenjen, de jóval kevesebb gazdaság természese meg. ez évben például a 2600 holdnyi biborherét 95 termelőszövetkezetben termesztették, 27 holdas átlagos területnagysággal. 1962-ben ugyanerre a területre 63 termelőszövetkezet szerződik, így az átlag 41 holdra emelkedik. a zöldségterületnél is hasonló lesz a helyzet. a zöldpaprika területnagysága 5.2 holdról 8.6 holdra, a fejeskáposztáé 13-ról 22.2-re, a zöldborsóé 6 holdról 10.3-ra, a petrezselyemé 14-ről 35 holdra növekszik. a kenyérgabona és a takarmánynövények termesztési arányát az állattenyésztés szakosodás át figyelembe véve alakítják ki, úgy hogy megyei átlagban a kenyérgabona vetésterülete ne csökkenjen.

kidolgozták az állattenyésztés szakosításának módszereit is. a következő évben 300-as tehénfarmot, 200-as kocatelepek és 2000-es hizótelepek létesülnek. kiemelt sertéshizlaló gazdaság lesz például a mihályi táncsics és a fertődi új utakon termelőszövetkezet. több termelőszövetkezetben 5000-es tojóállományt hoznak létre, más termelőszövetkezetekben viszont pecsenyecsibe neveléssel foglalkoznak. a közös gazdaságokban a beruházásokat már úgy irányítják, hogy megfeleljenek a távlati tervben lefektetett szakosításnak. /mti/

...

bb 31. jó ütemben halad a kapásnövények betakarítása - a napraforgó 80 százalékat elcsépezték a győmai járásban - 5.000 családtag segíti a kukoricatörést a szolnok megyei közbe gazdaságokban

vid ö/kz vm ká

1961. szeptember 20.

a kapásnövények hozama, az aszályos időjárás következtében az idén általában alacsonyabb a tervezettnél. a mezőgazdasági üzemekben már csak azért is fokozott gonddal törekednek arra, hogy ami megtermett, azt időben és a lehető legkisebb veszteséggel juttassák fedél alá. a határ mindenütt népes: a szövetkezeti gazdák mellett a legtöbb helyen ott szorgoskodnak a családtagok is. jórészt ennek köszönhető, hogy az időszzerű munkákkal általában előbbre vannak, mint a megelőző évek azonos időszakában.

egyik legfontosabb, s már a legtöbb helyütt sürgető tennivaló a kukorica betakarítása. szolnok megyében ezekben a napokban a családtagok közül mintegy ötezen dolgoznak rendszeresen kukoricatörésen. a megyében összesen 139.000 hold kukorica vár betakarításra, s már eddig 3.000 holddal nagyobb területről törték le a termést, mint a múlt év azonos időszakában. a jó eredmény szinte mindenütt a családtagok tevékeny részvételének köszönhető. a szajoli vörös csepel termelőszövetkezet 410 hold kukoricájának betakarításán például 140 családtag segít rendszeresen s így nem ritka az olyan nap, amikor 15 vagon kukoricát szállítanak be a földesről a központi majorba.

/folyt.köv./

11.20

- 23 -

/bb 31. jó ütemben.....1.folyt./vm

az aszály mindenütt megviselte a kapásokat, a korszerűen művelt nagyüzemi táblák átlagosnál nagyobb hozamai azonban világosan szólnak amellett, hogy a mezőgazdasági üzemek számára minden körülmények között a gyakorlatban hasznosított korszerű agrotechnika a legjobb befektetés, az ország egyik csapadékban legszegényebb és legrosszabb elosztású vidékén, a hortobágy környékén gazdálkodó nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetben a 10 esztendő közös munka, a tervszerű talajergazdálkodás és az alkalmazott korszerű művelési módszerek eredményeként az idei aszályos esztendőben is jó kukoricatermést takarítanak be. 1.650 holdnyi kukoricásukban az idén sem ritkák az olyan táblák, amelyek 35-40, sőt 49 mázsás holdankénti termékkel fizetik vissza a gondos ápolást, az egész terület átlagos hozama pedig - szemesben számolva - eléri a 20 mázsát, ez csaknem kétszerese annak, amit a jó időjárású esztendőben akkor takarítottak be ezekről a földekről, amikor még egyénileg művelték a nádudvari határt.

ezekben a napokban sok munkát ad egyik legfontosabb ipari növényünk, a cukorrépa betakarítása is. békés megyében naponta mintegy 5.000 szövetkezeti gazda és családtag foglalkozik a répaszedéssel, a dűlőutakon néhol a gépkocsik és fogatok valóságos karavánja szállítja a földadó állomásokra a gondosan tisztított répát, csak az eleki lenin termelőszövetkezet tagjai 16 vagon cukorrépát szedik föl és szállítanak el naponta, a szállítás itt 9 vontatónak és 40 lovaskocsinak ad állandó munkát, somogy megyében az első alkalmas napon olyan erővel láttak hozzá a cukorrépa szedéshez, hogy a cukorgyár kérésére később némileg csökkenteni kellett a szállítás ütemét, a nagy hőségben ugyanis a gyárak nem tudnak nagy mennyiséget tárolni, előnyösebb, ha mindig frissen szedett répát kapnak, a cukorrépa nemesítés és termelés hazájában - győr-sopron megyében - csak a napokban kezdték meg a közös gazdaságok a szedést, de szerdától már naponta 250 vagonnal szállítanak a cukorgyárba, a cukoripari szakemberek véleménye szerint az idei répatermés mennyiségileg ugyan kisebb a vártnál, cukortartalma azonban rendkívül magas, egyes szövetkezeti gazdaságok az aszályos időjárás ellenére is kiemelkedő terméseredményekkel büszkélkedhetnek.

/folyt.köv./

12.45

13:35 *L. Gel*

- 24 -

/bb 31. jó ütemben....2.folyt./vm

Lipót szövetkezeti községben például az idén is 200-250 mázsa termelt egy-egy holdon, a peresztegi szabadság termelőszövetkezetben is meglesz a csapadékos évben is a jónak számító 160 mázsás átlagtermés.

napraforgót a legnagyobb területen - együttesen mintegy 50.000 holdon - a szabolcs-szatmár megyei közös gazdaságok termeltek az idén, a késői fajták még zöldelnek a kitűnő szovjet fajták azonban már beérték, s ezek betakarítása meg is kezdődött, ezt a munkát most többnyire az asszonyok, lányok, általában a családtagok végzik, az ököritői szamosmenti, a csengeri lenin, a szamosbecsi dózsa és a kocsordi új élet termelőszövetkezetben az összes családtagokat bevonták a közös munkába, békés megye gyomai járásában a napraforgó 80 százalékát már elcsépelelték, 180 napraforgó betakarítására átalakított kombájn is segíti a megye szövetkezeti gazdáit ebben a munkában, a gyulai népköztársaság termelőszövetkezetben már végezték is a napraforgó betakarításával, az átlagos hozam itt meghaladta a 100 mázsát, somogy megyében viszont az egyéb időszerű munkák jó üteme mellett lassan halad a napraforgó betakarítása, mindössze 2.000 holdról szedték le a tányérokot és van olyan járás - a marcali - ahol még hozzá sem láttak a munkához.

az ország legfontosabb kendertermelő vidékén, a délmagyarországi rostkikészítő vállalat körzetében - csongrád, békés, pest, szolnok és bács megyében - befejeződött a kender betakarítása, a termés jó volt, a múlt évvel azonos területről 1.200 vagonnal többet takarítottak be, illetve vásároltak fel, a gyárak naponta 4.000-5.000 mázsa kendert vesznek át, ez a gyorsütemű szállítás annak köszönhető, hogy a termelőszövetkezetek, térítés ellenében, saját járműveikkel közvetlenül a feldolgozó üzembe viszik a kendert, s ezzel, most a csúcsgazdálkodási időszakban, számottevően tehermentesítik a vasutat./mti/

bb 32. időjárásjelentés

t mvm

1961.szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án, szerdán 13 órakor:

kevés felhő, eső nélkül

/folyt.köv./

13,00

13:00 *L. Gel*

- 25 -

/bb 32. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

kedden a több nap óta közép-európát borító anticiklon súlypontja dél-skandináviára tevődött át. kiterjedtebb esőzés csak európai délnyugati és a szovjetunió európai területének északkeleti részén volt. hazánkban tegnap derült idő uralkodott, a nap országsszerte 9-11 óra hosszáig sütött, a hőmérséklet napközben 28-34 fokig emelkedett, ma hajnalban helyenként 8, máshol csak 16 fokig hűlt le a levegő, reggel a nyugati határmegyékben helyenként gyengén ködös, egyébként mindenfelé derült volt az idő. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22.4 fok volt, 6.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ez a magas érték a július 19-i normál értéknek felel meg, viszont az idén július 26-án a középhőmérséklet csak 16.5 volt, ami körülbelül a szeptember 19-i normálértékkel egyenlő. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, eső nélkül. a dunántúlon néhány helyen reggeli köd. mérsékelt keleti, délkeleti szél. az éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 23-26 fok között. a duna vízállása ma reggel: 183 centiméter./mti/

13.08

- 26 -

13.08
L. Z. L.

bb 46. a kecskeméti katona józsef színház évadnyitó társulati ülése

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 20.

a kecskeméti katona józsef színház szerdán a városi tanács dísztermében tartotta évadnyitó társulati ülését. radó vilmos, igazgató elmondotta, hogy az idei évadra felújították a színházat. erre a célra csaknem 3 millió forintot költöttek. a nézőtéren bársonyszékekkel cserélték fel a régiakat, tapétákkal vonták be a páholyokat, korszerűsítették a világító berendezést, felszereltek egy 48 áramkörös fényszabályozót is. a páholyfolyosón modern társalgót rendeztek be. rövidesen befejezik a külső tatarozást is.

a színházban az idei évadban 13 bemutató előadás lesz. számos ősbemutatót is tartanak. színre kerül többek között szimov szovjet író „a negyedik” c. nemrég elkészült színműve, amelyet egyidőben mutatnak be moszkvában és kecskeméten. ősbemutató lesz németh amadé új operettje a „simonyi őbester”, is. ezenkívül színre kerül még a romeo és julia, a csárdáskirálynő, a koldusopera, a hajnali tűz, valamint a jános vitéz. az évad első előadása október közepén lesz, amikor a katona józsef emlékévé alkalmából új rendezésben mutatják be a bánk bánt./mti/

--

bb 47. 67 művész 220 alkotását választották ki az első miskolci országos grafikai biennálére

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 20.

a miskolci művésztelepen befejezték az első országos grafikai biennálére beküldött több mint 700 alkotás zsűrizését. a bírálóbizottság 67 grafikusművész 220 rézkarcát, fa- és linóleummetszetét választotta ki az október 20-án megnyíló tárlatra. /mti/

12

-27 -

L. Z. L.

bb 33. votik a buzát zalában

vid ká/j vm hk

1961. szeptember 20.

zala megye termelőszövetkezeteiben az őszi árpa vetésterületnek felül már földbe került a mag, a rozs vetések pedig már sorolnak. a megye közös gazdaságai növelik a takarmánygabona vetésterületét, őszi árpát például 5000 holddal nagyobb területen termesztene, mint tavaly. minden eddiginél korábban megkezdtek a buza vetését is. /mti/

bb 34. novemberben országsszerte megrendezik a szovjet film hetét - tizenhárom ország művészeinek 37 játékfilmjét mutatják be az év végéig - sajtótájékoztató a mokép-nél

t di/gk vm sr

1961. szeptember 20.

a mozgóképforgalmazási vállalatnál szerdán vajda artur igazgató tájékoztatta az újságírókat arról, hogy az év végéig mi filmeket mutatnak be hazánkban. elmondotta, hogy ebben az időszakban 14 ország művészeinek 37 alkotása kerül a közönség elé, ebből hat a hunnia, illetve a budapest filmstúdióban készült. hamarosan megtartják a bródy sándor novellája alapján forgatott katonazene című újdonság premierjét. a filmet marton andre és hintsch györgy rendezte, a főszerepeket bara margit, kállai ferenc, szirtes árpád, bátyi lajos és páger Antal alakítja. októberben mutatják be a megöltek egy leányt című filmdrámát, amelynek történetét solymár józsef írta, nádasy lászló rendezte. az első világháború utolsó hónapjait játszódó film főszerepeiben pap évát, végvári tamást, tordy gézát, páger antalt, somogyi erzsit és görbe jánost láthatja a közönség. az év végéig ezenkívül megjelenik a mozik vásznán a két félidő a pokolban - rendezője fábray zoltán - ígéret földje - ez mérsáros gyula új filmje -, a keleti mártón rendezésében készült nem ér a nevem című vígjáték és a jó utat autóbusz című, mai tárgyú film, amelynek cselekménye az ikarus-gyárban játszódik. a film rendezője fejér tamás.

vajda artur ezután bejelentette, hogy a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából országsszerte szovjet film hetét rendeznek. budapesten és hat megyében november 2-án, hét megyében november 9-én, hat megyében pedig november 16-án kezdődik az ünnepi eseménysorozat, amelynek bemutatóira az ország több mint 250 mozijában kerül sor. a filmhéten mutatják be grigorij csuhraj tiszta égbolt című új filmjét, a moszkvai fesztivál nagydíjának nyertesét, valamint az 1917-ben játszódó két élet című alkotást, amely a nagy októberi szocialista forradalom előkészítésének időszakából merítette témáját.

/folyt.köv./

14.23

- 28 -

bb 34. / novemberben ... 1. folyt. / m

novemberben egyébként még két szovjet film kerül a közönség elé. az egyik dunajevszkij szabad szél című operettjének filmváltozata, a másik a vadállatok a fedélzeten című vígjáték. az év végéig egyébként összesen kilenc szovjet filmet láthatunk, köztük északi történet címmel pausztovszkij regényének filmváltozatát, a néhány hónappal ezelőtt bemutatott balti égbolt befejező részét, a emberek a hidon című filmdrámát.

a következő három hónap műsorában számos vígjáték is helyet kapott. így például műsorra tűzik a piros autó utasai című színes bolgár, a folytassa nővér című angol, az írrok és az írógép című olasz filmet. ezenkívül több csehszlovák, keletnémet és egy lengyel vígjáték is a közönség elé kerül.

a műsortervben szerepel nash nálunk is sikerrel játszott színdarabjának, az esőcsinálónak filmváltozata, a világhírű schakespeare színdarabból, a julius caesarból készített amerikai film marlon brando és james mason főszereplésével, sienkiewicz keresztetek című regényének lengyel filmváltozata és az ugyancsak irodalmi alkotásból, színdarabból készített defa-film, a moszkvában díjat nyert mamlock professzor. ezenkívül bemutatják a gleiwitzi eset című újdonságot - ugyancsak az ndk művészeinek műve -, amelynek története a második világháború kitörésének, lengyelország lerohanásának előestéjén játszódik. ezenkívül a közönség elé kerül a nagyravágyó asszony című francia film, az iskolatársak voltunk című nyugatnémet film, a szombat este, vasárnap reggel című világsiker aratott angol film és az adua és társnői című olasz film, simone signoret-val, emanuelle rivával és marcello mastroiannival a főszerepben. a műsortban egyébként helyet kapott még több más, köztük belga, olasz, csehszlovák, kínai játék-, illetve dokumentumfilm.

/mti/

14.28

- 29 -

bb 35. népi ülnökök bírósági tapasztalataikat ismerteti a tanácstagi beszámolókon

i fe/tm vm sr

1961.szeptember 20.

a hatodik kerületben szerdán megkezdődött őszi tanácstagi beszámolók új színfolttal gazdagodtak. népi ülnökök mondják el a kerület lakosságának a bíróságon szerzett tapasztalataikat. egy-egy ülnök két tanácstagi beszámolón vesz részt. beszámolnak a közösséget érintő kérdésekről: többek között a társadalmi tulajdon védelméről, a szocialista együttélés követelményeiről, az ifjúság helyes nevelésének fontosságáról./mti/

bb 36. dr. Jerzy Sawicki professzor előadás a magyar sajtó házában

gg vm sr

1961.szeptember 20.

a magyar újságírók országos szövetsége és a lengyel olvasóterem rendezésében szerdán dr. Jerzy Sawicki professzor, a varsói egyetem jogi tanszékének vezetője, a lengyel tudományos akadémia büntetőjogi osztályának vezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást a német kérdésről „Nürnbergtől az új Wermachtig”, címmel. a magyar sajtó házában tartott előadáson megjelent dr. Eufrozyna Paduchowa, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, a lengyel nagykövetség több vezető munkatársa, köztük Jerzy Zielinski nagykövetségi másodtitkár, valamint dr. Székely György, az eötvös Loránd tudományegyetem rektorhelyettese és a jogtudományi intézet számos munkatársa./mti/

14.32

- 30 -

14.43 ✓ *gali*

bb 37. megkezdődött az őszi nagyhalászat Biharugrán

vid ká/j vm hk

1961.szeptember 20.

az 1700 holdnyi területet elfoglaló Biharugrai halastavakban szerdán megkezdődött az őszi nagyhalászat. negyvenöt bárkán indultak ki a halgazdaság dolgozói, hogy műanyaghalókkal befogják a pontyokat. ebben az évben legalább 10.000 mázsa halat adnak a népgazdaságnak, s a gondos takarmányozás eredménye, hogy egyik-másik halastóban holdanként 10 mázsa a hozam./mti/

bb 38. hatszor megmunkált talajba kerül az őszi árpa vetőmagja a Sarkadi határban

vid ká/j vm

1961.szeptember 20.

a Sarkadi-feketeéri Lenin termelőszövetkezet határában a nyári mélyszántáskor az erősen kötött, fekete talajból óriási rögöket forgattak ki az ekék. ezek en a földeken most igen nagy erőfeszítést követel a megfelelő magágy készítése. a traktorosok az őszi vetéshez szánt-területen többszöri gépi munkával porhanyósítják a talajt, hossz-kereszt irányban disztillereznek, gyűrűshengereznek, fogasolnak. az őszi árpa vetőmagja hatszor megmunkált talajba kerül. a szántás is igen fáradságos munkát követel. a traktorosok egész nap porfelhőben vezetik a gépet és 3-4 óránként cserélik az alaposan igénybevett ekevasakat./mti/

15.23

- 31 -

bb 35. népi ülnökök bírósági tapasztalataikat ismerteti a tanácstagi beszámolókon

i fe/tm vm sr

1961.szeptember 20.

a hatodik kerületben szerdán megkezdődött őszi tanácstagi beszámolók új színfolttal gazdagodtak. népi ülnökök mondják el a kerület lakosságának a bíróságon szerzett tapasztalataikat. egy-egy ülnök két tanácstagi beszámolón vesz részt. beszámolnak a közösséget érintő kérdésekről: többek között a társadalmi tulajdon védelméről, a szocialista együttélés követelményeiről, az ifjúság helyes nevelésének fontosságáról./mti/

bb 36. dr. Jerzy Sawicki professzor előadás a magyar sajtó házában

gg vm sr

1961.szeptember 20.

a magyar újságírók országos szövetsége és a lengyel olvasóterem rendezésében szerdán dr. Jerzy Sawicki professzor, a varsói egyetem jogi tanszékének vezetője, a lengyel tudományos akadémia büntetőjogi osztályának vezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást a német kérdéstről „Nürnbergtől az új wermachtig”, címmel. a magyar sajtó házában tartott előadáson megjelent dr. Eufrozyna Paduchowa, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, a lengyel nagykövetség több vezető munkatársa, köztük Jerzy Zielinski nagykövetségi másodtitkár, valamint dr. Székely György, az Eötvös Loránd tudományegyetem rektorhelyettese és a jogtudományi intézet számos munkatársa./mti/

14.32

- 30 -

14.43 ✓ *eli*

bb 37. megkezdődött az őszi nagyhalászat Biharugrán

vid ká/j vm hk

1961.szeptember 20.

az 1700 holdnyi területet elfoglaló Biharugrai halastavakban szerdán megkezdődött az őszi nagyhalászat. negyvenöt bárkán indultak ki a halgazdaság dolgozói, hogy műanyaghalókkal befogják a pontyokat. ebben az évben legalább 10.000 mázsa halat adnak a népgazdaságnak, s a gondos takarmányozás eredménye, hogy egyik-másik halastóban holdanként 10 mázsa a hozam./mti/

bb 38. hatszor megmunkált talajba kerül az őszi árpa vetőmagja a sarkadi határban

vid ká/j vm

1961.szeptember 20.

a sarkadi-feketeéri Lenin termelőszövetkezet határában a nyári mélyszántáskor az erősen kötött, fekete talajból óriási rögöket forgattak ki az ekék. ezek en a földeken most igen nagy erőfeszítést követel a megfelelő magágy készítése. a traktorosok az őszi vetéshez szánt területen többszöri gépi munkával porhanyósítják a talajt, hossz-kereszt irányban disztillereznek, gyűrűshengereznek, fogasolnak. az őszi árpa vetőmagja hatszor megmunkált talajba kerül. a szántás is igen fáradságos munkát követel. a traktorosok egész nap porfelhőben vezetik a gépet és 3-4 óránként cserélik az alaposan igénybevett ekevasakat./mti/

15.23

- 31 -

kk

bb 39. többszörösére fokozhatjuk a gombák hazai fogyasztását, tovább növelhetjük az exportot: évente körülbelül 50 millió kiló ehető gomba pusztul el felhasználatlanul - megnyílt az országos gombakiállítás és vándorgyűlés

t cs/j szb ká

1961. szeptember 20.

a mezőgazdasági múzeum vajdahunyad-vári román épületében szerdán megnyitották az első országos gombakiállítást és vándorgyűlést. részt vettek a megnyitón az érdekelt minisztériumok, a tudományos intézmények képviselői és a meghívott gyakorlati szakemberek az ország minden részéről. elküldték képviselőiket a vándorgyűlésre a Lengyel és a román népköztársaság, valamint ausztria gombászai is. dr. balassa gyula miniszterhelyettes ünnepi beszéde után a leveleket és emlékérmeket adott át a kiváló munkát végzett gombászati kutatóknak és gombaszakértőknek, majd megnyitotta a kiállítást.

a kiállítás vitrinjei, tárolói szemléletesen mutatják be hazánk gazdag gomba-flóráját. elsősorban az ehető gombákat, amelyek azonkívül, hogy fehérjékben, vitaminokban dus és nagytömegű táplálékot adnak, izesítőnek is kiválóak. a szakértői adatok szerint a hazánkban termő gombaféléknek csupán 5 százaléka mérgező hatása. a többszáznyi ehető gombafaj közül jelenleg 30-at ismernek és árusítanak általában. a gombák felhasználása még mindig szűkkörű: a tinoru /vargánya/ és róka gombának csupán alig 25 százalékát - egymillió kilót - gyűjtik össze és értékesítik, a különféle ehető gombákból évente körülbelül ötmillió kiló pusztul el felhasználatlanul. a hazai fogyasztást tehát könnyűszerrel a többszörösére növelhetnénk, s ugyanakkor tovább bővíthetnénk a külföldön igen népszerű szárított gombáink és gombakészítményeink exportját is. a hazai fogyasztásra jellemző például, hogy míg a szovjetunióban évi átlagban 8 kiló gomba fogyasztás jut minden lakosra és Franciaországban 7 kiló, nálunk csupán 10 deka az átlag. a vadontermő, értékes gombák fogyasztásának népszerűsítése érdekében az illetékes szervek az utóbbi 10 év alatt több mint ötszörösére növelték a piaci ellenőrök számát, és rendszeresítették a tanácsadói szolgálatot.

a jól rendezett, nagyszabású kiállítás részletes ismertetést ad az ehető és a mérgező gombákról, a mérgezések elkerüléséről, továbbá a gombafélék felhasználási módjáról, a mesterséges gombatermesztésről, a fapasztító és növényi kártevő gombák elleni védekezésről.

az országos gombászati vándorgyűlés szerdán, csütörtökön és pénteken tartja üléseit. az országos gombakiállítást a közönség szeptember 21-től október 4-ig naponta 10 órától 18 óráig díjtalanul látogathatja. /mti/

16.45

- 32 -

bb 40. elkészült az idei százezredik tüzhely salgótarjánban

vid te szb ki

1961. szeptember 20.

a salgótarjáni tüzhelygyárban szerdán délután, a határidőnél tíz nappal előbb elkészült az idei százezredik tüzhely és a nyolcvanötezredik kályha. nem egészen kilenc hónap alatt ennyi kályhát és tühelyet még soha nem gyártottak salgótarjánban. ezzel harmadik- és egész háromnegyedévi tervét is teljesítette a gyár. /mti/

bb 41. szövőipari technikum nyílt a budakalászi textilművekben

i ée/j szb ká

1961. szeptember 20.

budakalászon szövőipari technikumot szerveztek a környék három textilüzemének dolgozói számára. az új iskola első osztályában a budakalászi textilművek, a gyapjuszövőgyár és a pomázi posztógyár 30 műszaki beosztású alkalmazottja kezdte meg a tanulást, a textilművek erre a célra átalakított helyiségeiben. a közismereti tárgyakat a szentendrei gimnázium tanárai tanítják, cserében a gimnázium növendékeit a politechnikai órákon a gyár műszaki vezetői ismertetik meg a textilgyártás alapelemeivel. /mti/

bb 42. kádár jános elvtárs köszönete a miniszterelnöki kinevezés alkalmából hozzáküldött üdvözlőlevelekre

li szb li

1961. szeptember 20.

kádár jános miniszterelnök felkérte a magyar távirati irodát az alábbiak közzlésére:

„ezúton mondok őszinte köszönetet azokért, az egyéni és csoportos üdvözlőlevelekért, amelyekkel miniszterelnökke történ kinevezésem alkalmából párt és társadalmi szervezetek, gyárak, tarmelőszervezetek, vállalatok és más intézmények dolgozói megtiszteltek.

kádár jános.,,

/mti/

16.49 17⁴⁵

- 33 -

bb 43. román szakszervezeti küldöttség utazott át hazánkon

ke-lm sr

1961. szeptember 20.

a román szakszervezeti küldöttség, amely isac martin, a román szakszervezetek központi tanácsa elnökének vezetésével részt vesz berlinben a német békeszerződés megkötéséért és a háborús provokáció ellen küzdő nemzetközi szakszervezeti konferencián, szerdán átutazott hazánkon. a küldöttség fogadására a nyugati pályaudvaron megjelent brutyó jános, a szot főtitkára, beckl sándor, a szot titkára és fabók zoltán, a szot titkárságának tagja./mti/

..-

bb 44. nagyüzemi munkások a napfogyatkozás előadásain

i v/hné-lm sr

1961. szeptember 20.

a nemzeti színház együttese az odry színpadon játssza barnassin anna napfogyatkozás című darabját. a mai tárgy színpadi alkotás - amelyet szeptember 17-én mutattak be - sikerére jellemző, - hogy a budapesti üzemekben is nagy az érdeklődés a darab iránt. a legközelebbi előadásokat például a klement gottwald gyár és a vörös október férfiruhagyár munkásai közösen nézik meg az odry színpadon./mti/

..-

bb 45. felülvizsgálták budapest műemléképületeinek egyrészét - új utca-elnevezések - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/tr-lm sr

1961. szeptember 20.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén megtárgyalta a tanács és intézményei első félévi pénzgazdálkodásáról szóló jelentést. a jelentésből kitűnik, hogy budapest az idén több mint három milliárd forinttal gazdálkodik - s ebből az év első hat hónapjában 1.4 milliárd forintot használtak fel. a legjelentősebb összeget - 478 millió forintot - egészségügyi és szociális célokra költötték, a kulturális kiadások is csaknem 400 millió forintot tesznek ki. a végrehajtó bizottság megállapította, eddig zökkenőmentes a főváros ezévi pénzgazdálkodása.

/folyt.köv./

17.09 17.11

-34 -

Le

bb 45. /felülvizsgálták budapest... 1. folyt./- szb

az ülés napirendjén szerepelt több új utcaelnevezési javaslat megvitatása is. a végrehajtó bizottság határozata szerint a 2. kerületben a jövőben csak egy ady endre utca lesz - a pesthidegkúton levő ady endre utcát ezentúl hidegkúti utnak hívják majd. a csepeli aradi utca új neve áporka utca. a csillagtelep eddig számokkal jelzett utcái a csillagászat köréből vett neveket kapták. a 779. utca a merkur, a 780. utca a vénusz, a 782. utca a mars, a 783. utca a jupiter, a 784. utca az orion, a 785. utca a plútó, a 786. utca a tejút elnevezést kapta, a 781. az úrhajós, a 787. pedig a rakéta utca nevet viseli.

új elnevezést kapott a 21. kerület több más, eddig számozott utcája, és tere is. a 771. tere barcs térnek, a 772. utcát makád, a 773. utcát halásztelep, a 774. utcát szigetbecse, a 775. utcát szigetfalom, a 776. utcát szigetujfalu, a 777. utcát pedig dabas utcának nevezték el.

a szentmihályi uti parcellázásnál kialakult utcák és terek is új neveket kaptak. a csöves utcától a tokaj utcáig terjedő utszakast az ellenforradalom idején mártirhalált halt kupper bőláról kupper utcának, a vető utcától a tihanyi utcáig vezető új utat pedig az ellenforradalom másik csepeli mártirjáról, bordás andrásról bordás utcának nevezték el. a többi utca az erőmű, csapágy, acélmű, fémmű, huzal, marógép és motor utca nevet kapta.

a 12. kerületi kutvölgyi út 28/b számtól kezdődő névtelen utca-részt - az ottani fészek utca folytatását - fészek utcának, az 1. kerületi berényi erzsébet utcát pedig berényi utcának nevezte el a végrehajtó bizottság. egyidejűleg határozat született arra, hogy a kupper utcában és a bordás utcában márványtáblán örökítsék meg kupper béla és bordás andrás emlékét.

az ülésen beszámolt munkájáról a budapesti műemléképületek jegyzékét felülvizsgáló bizottság. a műemlékek jegyzékében idáig 435 műemlékjellegű épületet tartottak nyilván. a felülvizsgáló bizottság indítványa alapján a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy 55 épületet töröl a műemlékek jegyzékéről, két épületnek pedig csak bizonyos részeit tartja műemlékként számon. az ülésen hangsúlyozták, hogy az illetékeseknek az a törekvésük: csak olyan épületeket nyilvánítsanak műemlékjellegűnek, amelyek építészeti, vagy történeti szempontból megfelelő értéket képviselnek. ezért azokat a műemlékjellegű épületeket, amelyek az idők folyamán az átalakítások alkalmával elvesztették eredeti formájukat, továbbá amelyek akadályozzák a város fejlődését, nem illeszkednek bele a városképbe, nem jellegzetes képviselői koruk építészetének, művészi értékük nem éri el az egykoru műemlékjellegű épületek színvonalát, nem tekintik a jövőben védettnek.

a műemlékjelleg gondosabb, alaposabb, körültekintőbb megítélésével a végrehajtó bizottság azt kívánja elérni, hogy a jövőben nagyobb gondtal tudja kezelni, a jövő nemzedékek számára megőrizni azokat az épületeket, amelyek valóban méltók a fokozott védelemre.

/mti/

17.15

-35 -

bb 48. Indiai vendég előadása a győri lenszövőgyár munkásakadémiáján

vid fm/ka szb fm

1961. szeptember 20.

eta ghos, a kalkuttai egyetem magyarszármas tanára, - aki 25 évvel ezelőtt rabindranath tagore meghívására vállalt állást Indiában - előadást tartott a győri lenszövőgyár munkásakadémiájának első ülésén tagore india és a világbéke címmel. a tervek szerint még négy előadást tart győrről, majd ellátogat spanyolba is. /mti/

--

bb 49. 18 uszály orsován rekedt, a tiszán beszüntették a személyhajózást és a kavicsszállítást az alacsony vízállás miatt

t mbj/sze szb vg

1961. szeptember 20.

a rendkívül alacsony vízállás - miként ezt a mahart vezetői szerdai tanácskozásukon megállapították - nehézségeket okoz a hajózásban. a magyar uszályok az al-dunán a szovjetunióból érkezett vasércet, olajfűléseket, továbbá a bulgáriából érkező rémet és pirítet szállítják. az al-dunán a rendkívül alacsony vízállás miatt a felére kellett csökkenteni az uszályok terhelését. a korábban megrakott uszályokat a zuhatagi szakaszon már nem lehetett átvontatni, s így 18 uszály orsován rekedt. a mahart egy uszáldarut irányított orsovára, hogy segítségével könnyítse nek az uszályok terhén.

a duna belföldi szakaszán egyelőre még nem kellett a teherhajózásban korlátozásokat életbeléptetni. a felső-dunán hajózó vontatók kíségetésére azonban utnak kellett indítani a vásárhelyi pál motorost. passau és regensbrug között ugyanis a nagyerejű vontatók hajózása már kockázatos.

a tiszán a vízállás már hetek óta alacsony. a kő- és a kavicsfuvarozást teljesen be kellett szüntetni és csak igen nagy nehézségek árán sikerül a cukorrépat viziuton a szolnoki cukorgyárba juttatni. a tiszán a személyhajózást ugyancsak beszüntette a mahart. /mti/

--

-36-

17.57 18.15

bb 50. egy gondozó 10 perc alatt 1000 sertést etet meg - ankét a sertéstenyésztés és hizlalás legelőnyösebb módszereiről

vid ká/j-lm li

1961. szeptember 20.

szerdán a kiskunhalasi állami gazdaságban gyűltek össze a bács megyei termelőségvetkezetek állattenyésztői, hogy megvitassák a sertéstenyésztés és hizlalás legeredményesebb módszereit. martos gyula, az állami gazdaságok bács megyei igazgatóságának főállattenyésztője előadásában hangsúlyozta, hogy a sertéstenyésztésben is mindinkább szükségessé válik az egyes munkafolyamatok gépesítése. jellemző, hogy 1959-ben kisüzemi módszerekkel, egy órai munkával csupán 5 kilógramm sertéshúst állítottak elő, 1960-ban viszont már 7.7 kilógrammot, ezévből pedig 31 kilógrammot.

a szövetkezeti szakemberek az előadás után megtekintették a gazdaság gépesített hizlalóját, ahol villanymotorok segítségével, 2-4 atmoszféra nyomással, csöveken át jut a takarmány a sertések vályujába. egyetlen dolgozó 10 perc alatt 1000 sertést etet meg. a telepen takarmánykeverő üzem is működik, ahol két műszakban naponta 2-3 vagon sertéseledel készül. jól bevált a gazdaságban az ugynevezett köztes baromfitenyésztés: a sertéstelepen elszóródott takarmány feletetésére előnevelt jércéket engedtek szét. a sertések között jelenleg 4000 aprójószág szemelget. /mti/

--

bb 52. újabb tengerjárót bocsátottak vízre az egyesült arab köztársaság részére a gheorghiu-dej hajógyárban

t sl/tr-lm vgg

1961. szeptember 20.

a gheorghiu-dej hajógyárban szerdán délután vízre bocsátották az adnan el nalki nevű 1.400 tonnás tengerjárót, két hónapon belül immár a harmadik áruszállító hajót, amely az egyesült arab köztársaság részére készül. a vízrebocsátási ünnepségen szilágyi sándor, a gyár igazgatója, továbbá bachir sadek, az egyesült arab köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője és dr. hosni atea marsall, az alexandriai hajózási társaság megbízottja mondott beszédet. az arab szokásoknak megfelelően a hajót nilus-vízzel avatták fel. /mti/

--

18.00 18.15

-37-

bb 51. októberben az Ipolyon át lefektetik a barátság kőolaj-
vezeték határszakaszát - tizenkilenc kilométeres letakart veze-
tőszakasz felett már szántanak-vetnek

1 szf/gk szb vg

1961. szeptember 20.

az országos kőolaj- és földgázipari tröszt, az országos víz-
ügyi főigazgatóság, a tervező vállalatok és a kőolajvezeték
vállalat megbízottai két napon át pozsonyban tanácskoztak az ot-
tani víz- és energiagazdálkodási hivatal, s több más csehszlovák
szerv illetékesével a barátság nemzetközi kőolajvezeték magyar-
csehszlovák határszakaszának megépítéséről.

amint Timár Miklós, az országos kőolaj- és földgázipari tröszt
osztályvezetője, a magyar küldöttség vezetője elmondotta, a tanács-
kozáson az előzetes helyszíni felmérések alapján kijelölték a pon-
tos helyet, ahol a csehszlovákiából Magyarországra elágazó vezeték
az Ipolyon át keresztezi a határt. még ebben a hónapban elkészítik
a határszakasz pontos építési térképét és a magyar tervezők kidol-
gozzák a szükséges műszaki rajzokat. ezek elkészülte után a cseh-
szlovák hatóságok megadják az építési engedélyt, amelynek alapján
a kőolajvezeték vállalat lefekteti a csővezeték az Ipoly med-
rében. ha továbbra is száraz marad az idő, a munkával pár nap
alatt elkészülnek, mert jelenleg az Ipoly vízállása egész ala-
acsony és az megkönnyíti az építést. a csőfektetést október köze-
pétáján akkor is elkészülnek, ha addig esősre változik az idő.

a vezeték magyarországi szakaszának építése különben tervsze-
rien halad. az összehegesztett csővezeték hossza drégelypalánk
- rétság - Órszentmiklós térségében már 45 kilométer. tizenkilenc
kilométeren árokba is süllyesztették és letakarták a vezeté-
ket, úgyhogy fölötté a környékbeli termelőszővetkezetek paraszt-
sága már zavartalanul szánt-vet. /mti/

18.05

/-38 -

bb 54. időjárásjelentés

99-lm li

1961. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án,
szombán 18 órakor:

keves felhő, eső nélkül

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, eső
nélkül. mérsékelt keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb
nappali hőmérséklet csütörtökön 23-26 fok között. /mti/

..-

bb 55. az mszbt szabolics megyei elnökségének ülése

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 20.

a magyar szovjet baráti társaság szabolics-szatmár
megyei elnöksége szombán ülést tartott, amelyen az éves munka-
tervet tárgyalták. a program szerint továbbra is terjesztik a
megyében a jólbevált szovjet agro-és zootechnikai módszereket.
azokban a gazdaságokban, ahol ezeket sikeresen alkalmazzák, más
gazdaságok képviselőinek bemutatókat tartnak. mintegy kétszáz
helyen tartanak élménybeszámolót a szovjetunióról. a 22. párt-
kongresszust megelőző napokban „a kommunizmus építése a szovjet-
unióban” címmel nagyszabású kiállítás nyílik. nyíregyházán és
a járási székhelyeken megemlékeznek Lomonoszov születésének 250.
évfordulójáról. Puskin halálának 125. évfordulója alkalmából a
középiszkolákban szavaló versenyt rendeznek. /mti/

..-

18.49 2016

- 39 -

bb 56. szolidaritási ifjúsági gyűlés angyalföldön

t lv/sze-lm li

1961. szeptember 20.

angyalföldön a fémmunkás művelődési házban szerdán délután a kisz budapesti bizottsága és a divsz titkársága ifjúsági gyűlést rendezett, amelyen a fővárosi fiatalok együttérzésüket fejezték ki a német demokratikus köztársaság ifjúságával.

perjési lászlónak, a kisz központi bizottsága titkárának megnyitó szavai után nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára beszédében éltette a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság fiataljainak barátságát, hangsúlyozta, hogy a német ifjúság a békéért vívott harcában mindig számíthat a magyar fiatalok támogatására. ezután piero pieralli, a demokratikus ifjúsági világszövetség elnöke a divsz nevében támogatásáról biztositotta a német fiatalokat a békeszerződés megkötéséért vívott harcukban.

ezután a hazánkban tartózkodó werner lambertz, a szabad német ifjúság központi tanácsának titkára ismertette a német demokratikus köztársaság kormányának augusztus 13-án hozott intézkedéseit, majd a német fiatalok harcáról beszélt. ifjúságunk - mondotta - el van szánva, hogy megvédi a demokratikus vívmányokat, kivívja a békeszerződés megkötését, s nem tűri, hogy a nyugatnémet imperialisták provokációkat szervezzenek.

a lelkes hangú ifjúsági gyűlés a divsz induló hangjaival ért véget./mti/

--

bb 57. október 3-án kezd új évadját az egyetemi színpad - folytatják a dráma-bemutatók sorozatát - „megjelenik„ az egyetem élő folyóirata a horizont

t i di/qga-lm sr

1961. szeptember 20.

az eötvös loránd tudományegyetemen szerdán tájékoztatták az újságírókat az egyetemi színpad új, sorrendben ötödik évadjának terveiről. elmondották, hogy a program összeállításakor az volt a céljuk, hogy műsoraik egyformán szolgálják a hallgatók tanulmányainak kiegészítését és a szórakoztatást. megpróbálják kialakítani az egyetemi színpad sajátos arculatát.

/folyt.köv./
18.54 1961

- 40 -

bb 57. /október 3-án....folyt./-lm

az egyetemi színpad október 3-án kezdődő új évadjában több technikai újdonság várja a közönséget, korszerűsítették a világítást, kiegészítették a filmvetítő berendezéseket, új koncertzongorát vásároltak és tervbe vették, hogy novembertől - megfelelő feltételek biztosításával - megkezdik a szélesvásznú filmek bemutatását is. a következő hónapokban folytatják a korábbi években már sikert aratott irodalmi estek sorozatát. két bérletet adnak ki. a „költők és kora„ című sorozatban a mai magyar irodalom fiatalabb generációjának képviselői mutatkoznak be műveikkel és személyesen is. „a versmondás művészete„ sorozatban pedig a klasszikus és mai magyar és külföldi költészet és próza-irodalom remekműveit színelőként meg. számos önálló estet is tartanak, többek között horatius, puskin, a modern szovjet költészet műveiből. az országos filharmónia és az egyetemi színpad az egyetem és főiskolák hallgatói számára hangversenybérletsorozatot indít liszt és bartók műveiből. a koncerteket a zeneakadémián és az egyetemi színpadon tartják. ezenkívül még egy bérletet bocsátanak ki, amelynek műsorában bach, beethoven, a 20. század zenéje szerepel. az értőbb közönség számára pedig zenekari klubesteket tartanak, amelyekben egy-egy zenetörténész, zene-esztéta vezetésével műveket elemeznek majd.

az új évadban folytatják a dráma-bemutatók sorozatát; a programban hat premierre kerül sor. vendégül látják a győri kiskalud színház együttesét, amely peter karvas éjjeli mise című drámájával szerepel. a műsortervben jelentős helyet kapott a vidám műfaj is. megrendezik a konferánst, mint műfaj címmel kellér dezső előadó estjét. király dezső összeállításában „a vice utját„ kívánják bemutatni az „őskortól napjainkig„. mezey mária és horváth tivadar sanzón-esten lép fel, s szó esett ruttkai éva és gábor miklós shakespeare estjéről, valamint gombos katalin és sinkovits imre előadójestjéről. végül még egy érdekesség: októbertől havonta „megjelenik„ az egyetemi színpadon az eötvös loránd tudományegyetem élő folyóirata; a horizont című újdonság. aktuális művészeti és kulturális, valamint alkalmankint politikai kérdésekkel foglalkozik majd, s helyet kap műsorában egy-egy színházi, illetve filmrendező és kritikus vitája, hazánkban vendégszereplő külföldi művészek interjúja, új művek szerzőinek bemutatkozása, hazánk nagy öregjeinek megszólaltatása. a horizont programjában egyébként külön ifjúsági és sportrovatot nyitnak./mti/

--

19.-- 20.--

-41-

bb 58. minden országnak becsületére válna, amit magyarországon láttunk - aquillera maceira kubai művelődésügyi államtitkár nyilatkozata

t fe/gg szb sr

1961. szeptember 20.

a magyar-kubai kulturális munkaterv alapján hazánkban tartózkodó kubai kulturális küldöttség aquillera maceira művelődésügyi államtitkár vezetésével, szerdán a kulturális kapcsolatok intézetében találkozott az újságírókkal.

aquillera maceira elmondotta, hogy kubában a népi forradalom után, új eszmei és tartalmi alapokra helyezik a közoktatást, kulturális életüket. az új alapok kialakításához a szocialista országok - köztük magyarország is - nagy segítséget nyújtanak azzal, hogy átadják tapasztalataikat.

a továbbiakban az államtitkár elismerően szólt a magyar közoktatásról, majd így folytatta:

- a kulturális intézményeken kívül több ipari üzembe és termelőszövetkezetbe is ellátogattunk. jártunk pécsi bányászok otthonában, komlón, sztálinvárosban és kazincbarcikán. minden országnak büszkeségére válna az, amit magyarországon láttunk. meggyőződünk, hogy a szocialista rendszer szilárd alapokra épült és ez bennünket is megerősített hitünkben: helyes utat választottunk, jó úton haladunk.

aquillera maceira a továbbiakban a kubai közoktatás helyzetéről elmondotta, hogy 1959 január 1-én a tanköteles gyermekeknek csupán 50 százaléka járt iskolába, a felnőtt lakosság 35 százaléka analfabéta volt. kubában nagyon kevés volt az iskola és jóformán hiányzott a közoktatás. az elmúlt két és fél év alatt kétszerannyi iskolát építettek az országban, mint amennyiben a forradalom előtt tanítottak. ez év szeptemberétől már minden tanköteles gyermek iskolába járt és az ország 16.000 tanteremmel rendelkezik.

- a forradalom első napjától - folytatta - küzdünk az analfabétizmus felszámolásáért és azt reméljük, hogy 1961 végére célunkat el is érjük. a fidel castro vezette forradalmi kormány javaslatára mozgalom indult, amelybe bekapcsolódott 250.000 önkéntes nevelő, köztük 100.000 diák. a diákok szünidejükben együtt élnek és dolgoznak a munkásokkal, parasztokkal és halászokkal, a munkaidő után otthon a családnál tanítanak. ez év végére gyakorlatilag már nem lesz analfabéta.

aquillera maceira befejezésül még elmondotta, hogy a magyarországon szerzett tapasztalatok alapján, a hatosztályos elemi iskola felső két évfolyamán is bevezetik a politechnikai oktatást, nagy segítséget jelent majd számukra az a politechnikai felszerelés, amelyet a művelődésügyi minisztériumtól kaptak ajándékba. /mti/

bb 59. szakasits árpád hazatért Londonból

k vt/szo-lm sr

1961. szeptember 20.

szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, a békevilágtanács irodájának tagja, aki collins kanonok meghívására londonban járt, visszaérkezett budapestre. /mti/

-.-

bb 53. marosán györgy az ózdi pártaktíván

i vid gg-lm li

1961. szeptember 20.

a magyar szocialista munkáspárt ózdi járási, városi és nagyüzemi pártbizottságai szerdán délután ózdon, a liszt ferenc művelődési házban megyei pártaktívára értekezletet tartottak több mint ezer résztvevővel. az értekezleten a párt, állami, gazdasági és társadalmi élet megyei vezetői, a járások, városok és nagyüzemek képviselői vettek részt.

az aktíván megjelent marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, prieszol józsef, a központi bizottság tagja, a megyei pártbizottság első titkára, papp károly, a megyei pártbizottság titkára, koval páál, a miskolci városi pártbizottság első titkára és a megye több más vezetője.

a nagyaktíván marosán györgy tartott tájékoztató előadást az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről, a nemzetközi helyzetről, dolgozó népünk és a párt előtt álló feladatokról.

ózdi tartózkodása során marosán györgy a megye és az ózdi kohászati üzemek vezetőinek társaságában meglátogatta az ózdi gyárat és megtekintette az acélmű rekonstrukciós munkáit. /mti/

20.25 20.40

- 43 -

bb 60. magyar küldöttség utazott a berlini nemzetközi szak-
szervezeti konferenciára

tg szb li

1961. szeptember 20.

Szerdán szakszervezeti küldöttség utazott berlinbe, a Szakszer-
vezeti Világszövetség által összehívott nemzetközi szakszervezeti
konferenciára. a küldöttséget brutyó jános, a szot főtitkára veze-
li, tagjai vas-witteg miklós, a szot alelnöke, bugár jánosné és
beckt sándor, a szot titkárai, a küldöttség bucsuztatására a ferih-
eggyi repülőtéren megjelent a szot elnökségének több tagja. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb

1961. szeptember 20.

a mai bb 32. kiadásunk /bb 39. hír/ többszöröse fokozhatjuk
a gombák.. címében körülbelül 50 millió kiló helyett többmillió
kiló irandó.

ugyanezen hírünk második bekezdésében a tizedik sorban körül-
belül ötmillió kiló helyett ugyancsak többmillió kiló irandó. /mti/

21.02

- 44 -

bb 61. magyar-bolgár gazdasági együttműködési tanácskozások - a
bolgár kormányküldöttség látogatásai

t hi/gg szb li

1961. szeptember 20.

a magyar-bolgár gazdasági együttműködési kormánybizottság szerdán
a parlament épületében tartotta harmadik ülését. a tanács-
kozáson a két ország gazdasági kapcsolatait érintő időszerű kérdé-
seket és az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit beszél-

ték meg. a szivélyes, baráti légkörben lefolyt tárgyaláson a magyar
delegációt apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a mi-
nisztertanács elnökhelyettese, a bolgár küldöttséget rajko damjanov,
a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a bolgár nép-
köztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese vezette.

magyarországi látogatásukat bolgár vendégeink egyúttal arra is
felhasználták, hogy megismerkedjenek néhány budapesti üzemmel és a
főváros életével. kedden rajko damjanov vezetésével a bolgár dele-
gáció több tagja az egyesült izzót kereste fel, ahol a gyár vezetői
fogadták a vendégeket és a velük együtt érkezett kolos richárd kohó-
és gépipari miniszterhelyettest, valamint jancso georgiev budapesti
bolgár nagykövetet. a delegáció tagjai megtekintettek több üzemrészt,
s elbeszélgettek a dolgozókkal.

szerdán délelőtt a bolgár küldöttséget vezető rajkov damjanov és
r. hrisztov bolgár belkereskedelmi miniszter a minőségi cipőgyár-
ban tett látogatást. a vendégeket, akik tausz jános belkereskedelmi
miniszternek, földi lászlónak, a könnyűipari miniszter első helyet-
tesének és jancso georgiev bolgár nagykövetnek a társaságában érke-
tek az üzembe, a gyár műszaki vezetői üdvözölték, majd bemutatták
a nekik a fontosabb termelő részlegeket. a bolgár kormányférfiak szí-
vélyesen elbeszélgettek a dolgozókkal, majd a gyárlátogatás után a
nemrég újjáépült royal szállót tekintették meg.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, szerdán este a
parlament vadásztermében diszvacsorát adott a rajko damjanov vezet-
te bolgár küldöttség tiszteletére. a szivélyes hangulatban lezajlott
vacsorán, amelyen politikai, gazdasági és társadalmi életünk számos
ismert személyisége vett részt, apró antal és rajko damjanov pohár-
köszöntőt mondott. /mti/

20.57

- 45 -

- v e g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 21.

bb 1. dolgozók gépiró- és gyorsíróversenye

k-lm fm

1961. szeptember 21.

a dolgozók számára október 13-án gépiróversenyt, október 14-15-én gyorsíróversenyt rendez az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság. gépirásból a versenyfeladat 15 perces másolás, gyorsírásból a 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450 szótagos versenyfokok közül két szomszédos fokon indulhatnak a résztvevők. október 13-17 között idegen nyelvű gyorsíró- és gépiróversenyeket is tartanak.

a nevezéseket szeptember 30-ig, két példányban kell beküldeni, budapesten a versenybizottság címére: v., bástya u. 5., vidéken az illetékes gépiró- és gyorsíró iskola versenyfelelőséhez.
/mti/

--

bb 3. Lopott motorkerékpáron akart miskolcra utazni, a szomszéd utcáig jutott

1 bc-hné-lm sr

1961. szeptember 21.

farkas sándor, foglalkozás nélküli személy, miután a börtönből szabadult, nem vállalt munkát, s a fővárosban csavargott. elhatározta, hogy motorkerékpárt lop, s azon miskolcra lakó rokonához utazik. egyik este a 13. kerületi füst sándor utcában talált is egy motorkerékpárt, amelyet tulajdonosa elfelejtett lelakatolni. a járművet ellopta. a szomszéd utcában azonban rendőrral találkozott. igazoltatták, majd előállították a tolvajt.

a központi kerületi bíróság farkas sándort lopásért és közveszélyes munkakerülésért jogerősen 10 hónapi börtönrre ítélte és két évre kitiltotta budapestről. /mti/

-- 1 --

Kb